

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०२०

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

खडकवासला (ता.हवेली, जि.पुणे) मतदारक्षेत्रातील ग्रामसडक योजनेतील कामे पूर्ण करण्यास विलंब लागत असल्याबाबत

(१) २९६ (१६-०४-२०२०). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खडकवासला (ता.हवेली, जि.पुणे) मतदारक्षेत्रात ग्रामसडक योजनेतील कामे संथ गतीने सुरु असल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामसडक योजनेतील कामांसाठी निधी उपलब्ध असून कार्यवाही पूर्ण झाली असतांनाही कामे संथ गतीने सुरु असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ग्रामसडक योजनेतील बहुतांश कामे अपूर्णवस्थेत असून कंत्राटदार काम पूर्ण करण्यास विलंब करित असल्याने संबंधित विभागाकडे तक्रार करूनही अद्याप पर्यंत कोणतीही कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०९-०९-२०२०) : (१) व (२) सदर बाब निदर्शनास आली नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मु. वागदे (ता.कणकवली, जि.सिंधुदुर्ग) येथील लघुपाटबंधारे योजना प्रकल्पाच्या कामाबाबत

(२) ५२० (०९-०४-२०२०). श्री.महेश चौधुले (भिवंडी पश्चिम), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा) : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मु. वागदे (ता.कणकवली, जि.सिंधुदुर्ग) येथील लघुपाटबंधारे योजना प्रकल्पाच्या कामाला दिनांक ९ जून, २००४ रोजी मान्यता देण्यात आली असून सन २००५ मध्ये कामाची सुरुवात करण्यात आली असताना सन २००९ पासून काम बंद करण्यात आल्याने बाधीत शेतकऱ्यांना अद्यापपर्यंत भूसंपादन केल्याचा निधी वितरित करण्यात आलेला नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकल्पाच्या सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचे रुपये १९४३.५७ लक्षाचे अंदाजपत्रक व्याय अग्रक्रम समितीच्या मान्यतेसाठी पुन्हा सादर केले असून तत्कालीन मंत्री, जलसंधारण यांनी प्रकल्पाचे काम लवकर पूर्ण करण्यात येईल असे लेखी कळविले असतानाही अद्यापपर्यंत कोणतीही कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाच्या लघु पाटबंधारे योजनेतर्गत जलसंधारण विभागाकडून सिंधुदुर्ग व रत्नागिरी जिल्ह्यासाठी एकूण किती जागा संपादित केली व किती भूसंपादित शेतकऱ्यांना मोबदला वाटप करण्यात आला व किती शेतकरी मोबदल्यापासून वंचित आहेत,
- (४) असल्यास, भूसंपादन मोबदल्यासाठी वंचित राहणाऱ्या शेतकऱ्यांना अद्याप मोबदला न देण्याची कारणे काय आहेत,
- (५) असल्यास, याबाबत चौकशी करून बाधीत शेतकऱ्यांना भूसंपादन केल्याचा निधी वितरित करण्यासह प्रकल्पाचे काम तात्काळ पूर्ण करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. शंकरराव गडाख (२५-०९-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) लघु पाटबंधारे योजना वागदे ता. कणकवली जि. सिंधुदुर्ग या योजनेचे सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचे अंदाजपत्रक अप्पर आयुक्त तथा मुख्य अभियंता, पुणे यांच्याकडून दिनांक १८/०९/२०१९ रोजी प्राप्त झाले आहे. सदर योजनेच्या सुधारित अंदाजपत्रकाची किंमत रु. २७,३५,४५,३३८/- असून ती २५ कोटीपेक्षा जास्त आहे. शासन निर्णय दि. ३ मे, २०१८ मधील तरतुद क्र.१ नुसार रु.२५ कोटी किंमतीच्या वरील लघु सिंचन प्रकल्पांच्या प्रशासकीय / सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचे प्रस्ताव शासनास सादर करण्यापूर्वी राज्य स्तरिय तांत्रिक सल्लागार समिती (State Level Technical Advisory Committee) ची मान्यता घेणे बंधनकारक आहे. त्यानुसार SLTAC ची मान्यता घेण्यासाठी प्रस्ताव सादर करण्याच्या सूचना अप्पर आयुक्त तथा मुख्य अभियंता, पुणे यांना दिनांक २६/११/२०१९ च्या पत्रान्वये देण्यात आल्या आहेत. SLTAC च्या मान्यतेनंतर योजनेचा प्रस्ताव सुधारित प्रशासकीय मान्यतेस्तव सादर करण्यात येईल.

(३) जलसंधारण विभागामार्फत रत्नागिरी जिल्ह्यातील प्रकल्पांसाठी संपादन करावयाच्या ९१२.१३५ हे क्षेत्रापैकी ५८६.९३५ हे. व सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील प्रकल्पांसाठी ६२६.७७ हे. क्षेत्रापैकी ३५५.६९ हे. इतक्या क्षेत्राचे भूसंपादन पूर्ण झालेले आहेत.

रत्नागिरी जिल्ह्यातील अंतीम निवाडा जाहीर झालेल्या २६ भूसंपादन प्रकरणांच्या एकूण ६२७२ शेतकऱ्यांपैकी ३८६५ शेतकऱ्यांना मोबदला अदा करण्यात आला असून २४०७ शेतकऱ्यांना मोबदला अदा करण्यात आलेला नाही. तसेच सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील अंतीम निवाडा जाहीर झालेल्या २२ भूसंपादन प्रकरणांच्या एकूण ४१४३ शेतकऱ्यांपैकी १८०१ शेतकऱ्यांना

मोबदला अदा करण्यात आला असून २३४२ शेतकऱ्यांना मोबदला अदा करण्यात आलेला नाही.

(४) भूसंपादन मोबदला वाटपास होणाऱ्या विलंबाची सर्वसाधारण कारणे खालीलप्रमाणे आहेत:

१. संपादित जमीनीच्या संयुक्त मोजणीसाठी शेतकऱ्यांचा विरोध.

२. मोबदला वाटपकरतांना खातेदारांकडून आवश्यक कागदपत्रे जमा न करणे.

(५) सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात १०१ ते २५० हे.सि.क्ष. च्या प्रकल्पांकरिता रु. १००.०० कोटी अर्थसंकल्पित असून त्यापैकी उर्वरित महाराष्ट्र विभागाकरिता उपलब्ध असलेल्या निधीमधून भूसंपादनाकरिता रु. ११७.८६ लक्ष निधी उपलब्ध करून देण्याची बाब शासन नियोजित आहे. तसेच प्रकल्पाच्या सुधारित प्रशासकिय मान्यतेची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर प्रकल्पाचे उर्वरित काम सुरु करण्यात येईल.

हिंगोली जिल्हयातील आरोग्य केंद्रात मोठया प्रमाणात पदे रिक्त असल्याबाबत

(३) ९१५ (२०-०३-२०२०). श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्हयातील आरोग्य केंद्रात मोठया प्रमाणात पदे रिक्त असल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुरजळ आरोग्य उपकेंद्रातील परिचारीकेस येथील आरोग्य केंद्राचा भार सांभाळावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पुरजळ येथील आरोग्य केंद्राकरिता लाखो रुपये खर्च करून बांधण्यात आलेली नविन इमारत बंद असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व तदनुसार उक्त आरोग्य उपकेंद्रातील रिक्त पदे भरण्यासह नविन इमारत तात्काळ कार्यान्वित करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (१४-०९-२०२०) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

हिंगोली जिल्हयातील २४ प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील एकूण मंजूर ३३९ पदांपैकी १६ राज्यस्तरीय व २९ जिल्हा परिषद आरोग्य सेवेतील पदे रिक्त आहेत.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) पूरजळ आरोग्य उपकेंद्र जानेवारी २०२० मध्ये नविन इमारीत स्थलांतरीत होऊन कार्यान्वीत झाले आहे. जिल्हा आरोग्य सेवेअंतर्गत रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही ग्राम विकास विभागाकडून सुरु आहे. तसेच राज्यस्तरीय पदे भरण्याची कार्यवाही सार्वजनिक आरोग्य विभागाकडून करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कंधार (जि.नांदेड) तालुक्यातील मिनी अंगणवाड्यांना जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(४) ११९ (२०-०३-२०२०). श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कंधार (जि.नांदेड) तालुक्यातील बाळांतवाडी तांडा, नवरंगपुरा क्रमांक २, जांभूळवाडी, राईताडा, सावरगावतांडा येथील ५ अंगणवाड्या व रेखातांडा येथील मिनी अंगणवाडी उघड्यावर भरत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कंधार तालुक्यात १० विभागातर्गत ३२० अंगणवाड्या व मिनी अंगणवाड्यांची संख्या असून स्वतःच्या इमारती नसल्याने व्हरांड्यात भरत असल्याने २५० पेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांना थंडीशी संघर्ष करत शिक्षण घ्यावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त ठिकाणी एकूण १२५ अंगणवाडी इमारतीची आवश्यकता असून इमारत व संपूर्ण सोयी-सुविधायुक्त इमारत बालकांना मिळावी अशी मागणी केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (२९-०९-२०२०) :(१) हे खरे नाही.

सदर अंगणवाडी केंद्रे प्राथमिक शाळेच्या व भाड्याच्या इमारतीत सध्या कार्यरत आहेत.

(२) हे खरे नाही.

कंधार तालुक्यात ३२० अंगणवाड्या कार्यरत असून १८५ अंगणवाड्यांना स्वतःच्या इमारती आहेत. उर्वरित अंगणवाड्या भाड्याच्या इमारतीत, दान स्वरूपात मिळालेल्या जागा, समाजमंदिर, ग्रामपंचायत इमारत, प्राथमिक शाळेच्या इमारतीत कार्यरत आहेत.

(३) व (४) हे खरे आहे.

अंगणवाड्यांना इमारती बांधण्यासाठी व निधी प्राप्त होण्यासाठी जिल्हा नियोजन समितीकडून जिल्हा परिषद स्तरावर मागणी करण्यात आली आहे. सदर निधी मिळाल्यानंतर अंगणवाडी केंद्र इमारत बांधण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे वाघेरी (ता.कणकवली, जि.सिंधुदुर्ग) गावातील जोडरस्ता

मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतून दुरुस्त करणेबाबत

(५) ९८६ (०९-०४-२०२०). श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे वाघेरी (ता.कणकवली, जि.सिंधुदुर्ग) गावातील जोडरस्ता ग्रामीण मार्ग-१०३ हा १.८ कि.मी.चा रस्त्याची दुरुवस्था झाल्याने सदर रस्ता मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतून दुरुस्त करण्याकरिता निधी मंजूर करावा अशी मागणी लोकप्रतिनिधींनी निवेदनाद्वारे तत्कालीन सिंधुदुर्ग जिल्ह्याचे पालकमंत्री यांच्याकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त रस्ता हा देवगड निपाणी राज्य मार्ग क्र १७८, नांदगाव रेल्वे स्टेशन-वाघेरी-घोणसरी (प्रजिमा-७) व फोंडा-पियाळी-कासाई (प्रजिमा-८) हे दोन प्रमुख मार्ग व विजयदुर्ग हा राज्यमार्ग या रस्त्याला जोडलेले असल्याने वाघेरी गावातील जोडरस्ता ग्रा.मा.१०३ या मार्गावर वाहनांची मोठ्या प्रमाणात वर्दळ सुरु असल्याने उक्त रस्त्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०९-०९-२०२०) : (१) लेखी निवेदन दिल्याचे आढळून येत नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोकणामधून पाणी मराठवाड्यात आणि विदर्भात वळविण्याबाबत

(६) १५१९ (१६-०४-२०२०). श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोकणातून समुद्रात वाहून जाणारे पाणी गोदावरी खो-यात आणून मराठवाडा व उत्तर महाराष्ट्र, तसेच वैनगंगेतून वाहून जाणारे पाणी वैनगंगा-नळगंगा बोगदयाच्या माधमातून पूर्व आणि पश्चिम विदर्भात आणण्यासाठीचा प्रकल्प शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कोकणातून समुद्रात वाया जाणारे पाणी मराठवाड्यात व विदर्भात वळविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (१५-०९-२०२०) : (१) होय,

(२) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१९ / (७५/२०१९) / जसंअ दि. १९/०९/२०१९ अन्वये गोदावरी खो-यातील दुष्काळग्रस्त मराठवाड्यासाठी व गिरणा उपखो-यासाठी कोकणामधून पाणी वळविण्यासाठीच्या योजनांना तत्त्वतः मान्यता दिलेली आहे.

पश्चिमवाहिनी नदी खोऱ्यातील (कोकण) अतिरिक्त पाणी मराठवाड्यात वळविणेसाठी एकात्मिक राज्य जल आराखड्यात अंतर्भूत असलेल्या योजनांचा प्राथमिक अभ्यास करणेसाठी शासन निर्णय दि.१७.९.२०१९ अन्वये कार्यकारी संचालक, गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठित करणेत आली आहे. सदर समितीने त्यांचा अहवाल दि. ३१.१०.२०१९ रोजी शासनास सादर केला आहे. त्यानुसार गोदावरी खोऱ्यातील मराठवाडा प्रदेशात कोकणातील नार-पार, दमणगंगा, वैतरणा, उल्हास नदी

खोऱ्यातून ँकूण ॢ९.ॢ५ अघफू पाणी वळविणेबाबत आखणी करून त्याबाबत शिफारस केली आहे. उपरोक्त पैकी २.४३ अघफू पाणी वळणाऱ्या पूर्ण/ बांधकामाधीन योजना आहेत. १५.५५ अघफू पाणी वळणाबाबत पार-गोदावरी नदीजोड प्रकल्पाचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्यात आलेला असून दमणगंगा-वैतरणा-गोदावरी व दमणगंगा-एकदरे-गोदावरी या दोन नदीजोड प्रकल्पांचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल राष्ट्रीय जलविकास प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांचे मार्फत तयार करण्यात येत आहे. दमणगंगा-पिंजाळ नदीजोड प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर उर्ध्व वैतरणा धरणातून गोदावरी खोऱ्यात १० अघफू पाणी सोडण्यात येईल. उर्वरीत ६१.ॢॢ अघफू पाणी वळणाबाबतच्या योजनांचे सर्वेक्षण करून सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करणेच्या कामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत कार्यवाही प्रगतीत आहे.

वैनगंगा (गोसीखुर्द)-नळगंगा (पूर्णा, तापी) ही विदर्भातील नदीजोड योजना असून त्याव्दारे वैनगंगा नदीचे पाणी विदर्भाच्या अवर्षण क्षेत्रात वळविण्याचे प्रस्तावित आहे. सदर योजनेचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल राष्ट्रीय जलविकास अभिकरण (NWDA) या केंद्र शासन अंगीकृत अभिकरणाने तयार केला आहे. तथापि, शासन निर्णय दि. १९.९.२०१९ अन्वये वैनगंगा-नळगंगा नदीजोड योजनेत भूसंपादन टाळण्यासाठी कालव्याऐवजी नलिका/बोगदा प्रस्तावासाठी फेर सर्वेक्षण करणेस तत्त्वतः मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार पुढील कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील ॢ४ हजार अंगणवाडीसेविकांना प्रलंबित मानधन देण्याबाबत

(७) १६९७ (१३-०४-२०२०). श्री.संजय पोटनीस (कलिना), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.दिलीप लांडे (चांदिवली), श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) :

सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ॢ४ हजार अंगणवाडी सेविकांना केंद्र सरकारच्या अभियानार्तगत पॅनासोनिक कंपनीने साडेतीन हजार सेविकांनाही दिलेल्या स्मार्ट फोनच्या रिचार्जसाठी कोणतीच तरतूद केली नसल्याचे माहे जानेवारी,२०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गेल्या चार महिन्यांपासून रक्कम दिलेली नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अंगणवाडी सेविकांना दोन महिन्यांपासून मानधनाअभावी उपासमारी सहन करावी लागत असताना केंद्र सरकारच्या पोषण आहार प्रकल्प चालविण्यासाठी उधारी घेऊन मोबाईल रिचार्ज करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (२९-०९-२०२०) : (१), (२), (३), (४) व (५) मोबाईल रिचार्ज करणेसाठी माहे मार्च २०१९ ते नोव्हेंबर २०१९ पर्यंतची प्रति तिमाही रु.४००/- या प्रमाणे तीन तिमाहीसाठी रु.१२००/- एवढी रक्कम संबंधित सेविका, मदतनीस यांचे खात्यावर जमा करण्यात आलेली आहे. सदर मोबाईल फोनचे Configuration व प्रशिक्षण प्रत्यक्षात माहे एप्रिल व मे-२०१९ या दरम्यान झालेले असल्याने मोबाईल रिचार्जसाठी उपलब्ध असलेली रक्कम काही जिल्हयांनी मे २०१९ पासून वापरण्यास सुरुवात केलेली होती. यानुसार सदरची रक्कम माहे जानेवारी २०२० पर्यंत वापर करण्यात आलेली आहे.

तसेच एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना आयुक्तालयाचा दिनांक ११/२/२०२० रोजीच्या आदेशान्वये पुढील १ वर्षासाठी म्हणजेच दिनांक १ डिसेंबर-२०१९ ते दिनांक ३० नोव्हेंबर २०२० पर्यंत राज्यातील सर्व अंगणवाडी सेविका व मुख्यसेविका यांना प्रत्येकी रुपये १६००/- प्रमाणे आगाऊ स्वरूपात निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

तसेच अंगणवाडी सेविका व मदतनीस यांचे सन २०२० पर्यंतचे मानधनाकरिता शासन स्तरावरून तरतूद अदा करण्यात आली आहे.

अकोला जिल्हयात जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक आरोग्य केंद्र-उपकेंद्रात कार्यरत असलेल्या महिला परिचारांना वाढीव मानधन मिळणेबाबत

- (८) १७१३ (१३-०४-२०२०). श्री.गोवर्धन मांगीलाल शर्मा (ऊर्फ) लालाजी (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय:-
- (१) अकोला जिल्हयात जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक आरोग्य केंद्र-उपकेंद्रात एकूण १७८ महिला परिचर कार्यरत असून त्यांना १ हजार २०० रुपये मासिक मानधन होते त्यात माहे जानेवारी, २०१६ पासून बदल करून त्यांना ३ हजार रुपये प्रति महिना मासिक मानधन देण्याची अंमलबजावणी करण्यात आली मात्र महिला परिचारांना सन २०१६ पासूनचे थकित वाढीव मानधन अद्याप देण्यात आले नसल्याचे दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, प्राथमिक आरोग्य केंद्र-उपकेंद्रात कार्यरत असणा-या महिला परिचारांनी जिल्हा परिषदेत याबाबतची तक्रार दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर महिला परिचारांना थकित वाढीव मानधन अद्याप न देण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (१४-०९-२०२०) : (१), (२), (३) व (४) हे अंशतः खरे आहे.

अकोला जिल्हा परिषदे अंतर्गत १७८ उपकेंद्रे असून १७८ अंशकालीन स्त्री परिचर कार्यरत आहेत. ७ व्या वेतन आयोगानुसार अंशकालीन स्त्री परिचर यांच्या मानधनात रु.१२००/- वरून रु-३०००/- अशी वाढ करण्यात आली आहे. त्यानुसार दि.०१/०१/२०१६ ते दि.३१/१२/२०१८ या कालावधीतील फरकाच्या थकबाकीपोटी रु.१,०३,७४,७८०/- दि.०५/०२/२०२० च्या आदेशान्वये

अकोला जिल्हा परिषदेस हस्तांतरित करण्यात आली आहे. अंशकालीन स्त्री परिचरांना थकबाकी अदा करण्याची कार्यवाही जिल्हा परिषद स्तरावर सुरु आहे.

(५) कार्यवाही सुरु आहे.

**मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतर्गत अकोला जिल्हयातील पिंजर-भेंडी रस्त्याचे
काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(९) १७४१ (१२-०४-२०२०). श्री. गोवर्धन मांगीलाल शर्मा (ऊर्फ) लालाजी (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतर्गत अकोला जिल्हयातील पिंजर-भेंडी ३ कि.मी. रस्त्याचे बोगस बांधकाम हे संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्या संगनमताने करित असल्याबाबत निहीदा-पिंजर, निहोदा-लखमापूर, सावरखेड फाटा, टिटवा, पारधी तांडा, पाराभवानी येथील ग्रामस्थांनी तक्रार केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर तक्रार करूनही कामात अनियमितता करणा-या संबंधित अधिकारी व कंत्राटदार यांची चौकशी करण्यात आली नसल्याने दिनांक २० डिसेंबर, २०१९ रोजी गुन्हा दाखल केला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशी न करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, सदर रस्त्याच्या कामाची चौकशी करून संबंधित दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०९-०९-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

अकोला जिल्हयातील पिंजर-भेंडी या ३ कि.मी. रस्त्याच्या बांधकामाबाबत निहीदा -पिंजर, निहीदा-लखमापूर, सावरखेड फाटा, टिटवा, पारधी पाडा व पाराभवानी येथील ग्रामस्थांनी कोणतीही तक्रार केलेली नाही.

तथापि ग्राम-भेंडी(काझी) येथील ग्रामस्थांनी पिंजर - भेंडी या ३.०० कि.मी. रस्त्याबाबत तक्रार केलेली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) पिंजर - भेंडी या ३.०० कि.मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम अंदाजपत्रकीय तरतुदीनुसार व निर्धारित दर्जा नुसार सद्यस्थितीत पूर्ण लांबीचे रस्त्याचे खडीकरण व डांबरीकरणासह पूर्ण झालेले आहे. केवळ एक लहान मोरीचे काम अद्याप बाकी आहे.

सदर रस्त्याच्या कामाची/दर्जाची नियमानुसार राज्य गुणवत्ता निरीक्षक यांचेमार्फत दोन वेळा तपासणी करण्यात आलेली असून त्यांनी सदर काम समाधानकारक असल्याचा शेर दिलेला आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जात वैधता प्रमाणपत्र नसल्याने जलसंपदा विभागातील कर्मचाऱ्यांची
सेवा समाप्ती होत असल्याबाबत**

(१०) २०७८ (०१-०४-२०२०). श्रीमती श्वेता महाले (चिखली) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाच्या जलसंपदा विभागातील कार्यरत प्रथम श्रेणी अधिकाऱ्यांसह शेकडो कर्मचाऱ्यांचे जात वैधता प्रमाणपत्र अवैध ठरवून सेवा समाप्ती करण्याची बाब माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, किती अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर सेवा समाप्तीची कार्यवाहीचा प्रस्ताव विचाराधीन आहे,

(३) असल्यास, सदरील अधिकारी / कर्मचारी यांनी अनेक वर्षे सेवा दिली असल्याने सेवा समाप्ती न करता इतर कारवाईचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे काय,

(४) असल्यास, त्याचे स्वरूप काय आहे ?

श्री. जयंत पाटील (३०-०९-२०२०) : (१), (२), (३) व (४) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल अपिल क्र.८९२८/२०१५ व इतर याचिका यामध्ये अनुसूचित जमाती प्रवर्गातून शासन सेवेतून नियुक्त झालेल्या तथापि, जात प्रमाणपत्र अवैध ठरल्यानंतर अन्य प्रवर्गातून सेवा संरक्षण घेणाऱ्या किंवा जात वैधता प्रमाणपत्र सादर न केलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या सेवा समाप्त करण्याबाबतचे आदेश दि.०६ जुलै, २०१७ रोजी दिले आहेत.

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या उक्त निर्णयाच्या पार्श्वभूमीवर, अनुसूचित जमातीचे जात वैधता प्रमाणपत्र सादर न केलेल्या अथवा अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचे जात प्रमाणपत्र अवैध ठरलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या संख्ये- इतकी व संबंधित अधिकारी/कर्मचारी ज्या पदावर कार्यरत असतील त्या पदाचे अधिसंख्ये पद निर्माण करून मानवतावादी दृष्टीकोनातून तसेच प्रशासनाची होणारी अडचण दूर व्हावी. या दृष्टीने संबंधितांच्या सेवा तात्पुरत्या स्वरूपात ११ महिन्यांकरीता किंवा ते सेवेत राहिले असते तर ते ज्या दिनांकास सेवानिवृत्त झाले असते त्या दिनांकापर्यंत यापैकी जे आधी घडेल तोपर्यंत अधिसंख्ये पदावर नेमणूक देण्यात यावी, परिणामी अनुसूचित जमाती प्रवर्गाची रिक्त पदे त्याच प्रवर्गातील जात वैधता धारक उमेदवारातून भरण्याचा धोरणात्मक निर्णय राज्य शासनाने शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.बीसीसी२०१८/प्र.क्र.३०८/१६-ब, दिनांक २१.१२.२०१९ अन्वये घेतला आहे. सदर शासन निर्णय हा राज्य शासनाच्या सर्व प्रशासकीय विभागाच्या अधिनस्त कार्यरत अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना लागू /बंधनकारक आहे.

सामान्य प्रशासन विभागाच्या उक्त शासन निर्णयानुसार, या विभागाच्या दिनांक २३.१२.२०१९ च्या पत्रान्वये जलसंपदा विभागाच्या आस्थापनेवरील अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील जात प्रमाणपत्र अवैध ठरलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या सेवा अधिसंख्ये पदावर वर्ग करण्याबाबत कार्यवाही सुरू आहे.

उमरगा (जि.उस्मानाबाद) तालुक्यातील ५०० पेक्षा कमी लोकसंख्या असणाऱ्या वाडी - वस्त्यांना जाणाऱ्या रस्त्यांचा मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतर्गत समावेश करणेबाबत

(११) २४०८ (१५-०४-२०२०). श्री.जानराज चौगुले (उमरगा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उमरगा (जि.उस्मानाबाद) तालुक्यातील फुलसिंग नगर तांडा, आचारी नगर तांडा, पाटील वस्ती तांडा, व पेठसांगवीची वाडी ५०० पेक्षा कमी लोकसंख्या असणाऱ्या गावांच्या रस्त्यांसाठी कोणत्याच योजनेमार्फत निधी मंजूर करण्यात आलेला नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, आदिवासी विकास योजनेतर्गत ५०० पेक्षा कमी लोकसंख्या असणाऱ्या वाडी-वस्त्यांना जोडणाऱ्या रस्त्यांसाठी निधी देण्यात येतो, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उस्मानाबाद जिल्हा हा नीती आयोगाने शिफारस केलेला असल्यामुळे ज्याप्रमाणे आदिवासी विकास योजनेतर्गत ५०० पेक्षा कमी लोकसंख्या असणाऱ्या वाडी, वस्त्यांसाठी निधी दिला जातो त्याचप्रमाणे उमरगा तालुक्यातील फुलसिंग नगर तांडा, आचारी नगर तांडा, पाटील वस्ती तांडा, व पेठसांगवीची वाडी या गावांना जोडणाऱ्या रस्त्यांसाठी निधी देण्याबाबत उमरगा- लोहारा येथील लोकप्रतिनिधींनी ग्रामविकास मंत्री यांना दिनांक १ सप्टेंबर, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास लेखी निवेदनाद्वारे विनंती केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर निवेदनानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०९-०९-२०२०) : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

मुख्यमंत्री ग्राम सडक योजनेतर्गत राज्यातील सर्वसाधारण क्षेत्रातील ५०० पेक्षा जास्त व आदिवासी क्षेत्रातील २५० पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या न जोडलेल्या वाड्या-वस्त्या जोडण्याबाबतचे धोरण निश्चित करण्यात आले आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्यातील उमरगा तालुक्यातील फुलसिंग नगर तांडा, आचारी नगर तांडा व पेठसांगवीची वाडी या गावांचा समावेश योजनेच्या कोअर नेटवर्क मध्ये असूनही सदर गावे निकषात न बसल्याने या गावांतील रस्त्यांची कामे घेण्यात आली नाही. सन २०११ च्या जनगणनेनुसार पाटील वस्ती तांडा हे गाव उमरगा तालुक्यात अस्तित्वात नाही.

(३) उमरगा (जि.उस्मानाबाद) तालुक्यातील फुलसिंग नगर तांडा, आचारी नगर तांडा, पाटील वस्ती तांडा, व पेठसांगवीची वाडी या गावांना जोडणाऱ्या रस्त्यांचा समावेश मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतर्गत करून निधी मंजूर करण्याबाबतचे निवेदन लोकप्रतिनिधींनी मा.ग्रामविकास मंत्री यांच्याकडे दिनांक ०१ सप्टेंबर, २०१८ रोजी दिले आहे.

(४) या प्रकरणी शासनाच्या निकषाप्रमाणे कामे हाती घेण्यात येणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दारव्हा (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील पाश्र्चदेवी ते वडगांव गाढवे
रस्त्याचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(१२) २५८९ (१६-०४-२०२०). श्री.मदन येरावार (यवतमाळ) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दारव्हा (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील पाश्र्चदेवी ते वडगांव गाढवे रस्त्याचे काम निकृष्ट दर्जाचे होत असल्याचा आरोप सावळा येथील सरपंच छाया विनोद ठाकरे यांनी केला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्ता मुख्यमंत्री ग्राम सडक योजनेतर्गत करण्यात येत असून कंत्राटदार जेसीबीने संपुर्ण रस्ता खोदून केवळ गिट्टी, मातीमिश्रित मुरुम व पाण्याचा कोणताही वापर न करता रस्त्याचे काम करित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रस्त्याबाबत अभियंता यांना विचारणा केली असता कंत्राटदार आपले ऐकत नाही तरी बांधकाम विभाग कंत्राटदारचे देयक काढते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे व त्यानुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०९-०९-२०२०) : (१) सदर तक्रार प्राप्त झाली आहे. तथापि सदर रस्त्यांचे काम निकृष्ट दर्जाचे झालेले नाही.

सदर रस्त्याच्या कामाची / दर्जाची नियमानुसार राज्य गुणवत्ता निरीक्षक यांचेमार्फत दोन वेळा तपासणी करण्यात आलेली असून त्यांनी सदर काम समाधानकारक असल्याचा शेरा दिलेला आहे.

(२) व (३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात जलयुक्त शिवार अभियाना अंतर्गत राबविण्यात आलेल्या

विविध योजनां निधी देवूनही अपूर्ण असल्याबाबत

(१३) २६४३ (१५-०४-२०२०). श्री.सुभाष धोटे (राजुरा) : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जलयुक्त शिवार अभियान अंतर्गत राजुरा, गोंडपिपरी, जिवती व कोरपना (जि.चंद्रपूर) तालुक्यातील शेकडो गावांची निवड करून जलयुक्त शिवार, ड्रिम प्रकल्प, दुष्काळमुक्त महाराष्ट्र, टँकरमुक्त व गाळमुक्त तलाव या कामासाठी लाखो रुपयांचा निधी खर्च करूनदेखील कामे अद्यापपर्यंत पूर्ण झाली नसल्याने निधीचा अपहार झाला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, निधीच्या अपहाराची चौकशी करण्याची मागणी सामाजिक संघटनाकडून होत आहे,हे ही खरे आहे काय,

वि.स. १४ (12)

(३) असल्यास, कामे न करता शासकीय निधीचा गैरवापर करणारे कृषी विभागाचे अधिकारी वा कर्मचारी याची चौकशी करून त्याच्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. शंकरराव गडाख (१७-०९-२०२०) :(१) जलयुक्त शिवार अभियान सन २०१५-१६ ते सन २०१८-१९ अंतर्गत राजुरा, गोंडपिपरी, जिवती व कोरपना तालुक्यात २४०१ कामे पूर्ण झाली असून ३४ कामे प्रगतीपथावर आहेत. सदर कामांवर रू ४५९१.२६ लक्ष निधी खर्च झाला आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नियुक्त ग्रामपंचायत कर्मचा-यांच्या सेवा जोडणीबाबत

(१४) ३०६३ (१६-०४-२०२०). श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिल्हा परिषदेच्या सेवेत वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या रिक्त पदांच्या १० टक्के जागांवर ग्रामपंचायत कर्मचा-यांना नियुक्त्या देण्यात आल्या आहे, परंतु सदर नियुक्त्या देत असताना त्यांचे जिल्हा परिषदेतील नियुक्तीच्या दिनांकापासून सेवा जोडण्यात आली असल्याने सदर कर्मचारी त्यांच्या वयाच्या ५८ ते ६० वर्षे सेवा झाल्यानंतर सेवानिवृत्ती वेतनापासून वंचित राहणार आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नियुक्त्या देण्यात आलेल्या ग्रामपंचायत कर्मचा-यांना त्यांची ग्रामपंचायतीची सेवा सेवानिवृत्तीकरिता जोडण्याची मागणी ग्रामपंचायत कर्मचारी संघटनांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जिल्हा परिषदेच्या सेवेत नियुक्त ग्रामपंचायत कर्मचा-यांची ग्रामपंचायतीतील सेवा जोडण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (१०-०९-२०२०) : (१) नाही.

(२) होय.

(३) ग्रामपंचायत कर्मचारी संघटनांच्या मागण्यांच्या अनुषंगाने वित्त विभागाच्या अभिप्रायासाठी नस्ती सादर करण्यात आलेली आहे. प्राप्त अभिप्रायाच्या अनुषंगाने पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात नदीजोड प्रकल्पास मान्यता देण्याबाबत

(१५) ३१४३ (१५-०४-२०२०). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.रावसाहेब अंतापूरकर (देगलूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २०१९ मध्ये राज्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे मोठ्या प्रमाणात जिवीत व आर्थिक नुकसान झाले तसेच काही भागात पूर परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे व काही भागात अत्यल्प पाऊस असल्यामुळे नदीजोड प्रकल्पांना मान्यता मिळावी यासाठी मागणी होत आहे, हे खरे आहे काय, (२) असल्यास, नैसर्गिक आपत्तीला तोंड देण्यासाठी राज्यात असलेल्या प्रमुख पाच नद्या व त्यांची उपखोरे यांचा एकत्रित जलआराखडा तयार करण्याची कायदेशीर तरतूद करून नदीजोड प्रकल्प आराखडा तयार करून मान्यता देण्याबाबत व नदीजोड प्रकल्पासाठी निधीची तरतूद करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे,

(३) तसेच ठाणे जिल्हातील वैतरणा, उल्हास नदी खो-यातील अतिरिक्त पाणी गोदावरी खो-यात सोडणे, पश्चिम वाहिनी नद्यांचे पाणी वळवून ते मराठवाडयासह दुष्काळ व टंचाईग्रस्त भागात वळविणे, तसेच नाशिक जिल्हयातून पश्चिमेकडे जाणारे पाणी पूर्वेकडे वळविणे व गोदावरी-गिरणा खो-यातून मराठवाडयाला अतिरिक्त पाणी देण्याबाबत नदी जोड प्रकल्पाची बाब शासनाच्या विचारधीन आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकल्प पद्मभूषण स्व. खासदार तथा माजी केंद्रीय मंत्री बाळासाहेब विखे पाटील यांनी स्थापन केलेल्या पाणी परिषदेने सूचवल्या असता, नदी जोड प्रकल्प विचारात घेवून, त्याबाबतचा सर्व्हे करण्याचे शासनाने दिलेल्या आदेशानंतर त्या सर्व्हेचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय,

(५) असल्यास, सदर प्रकरणी निर्णय घेवून अमंलबजावणी करण्यास विलंब झाल्याने अवर्षणप्रवण भागातील शेतक-यांना पाणी मिळण्यास विलंब होत असल्याने या प्रकरणी तातडीने अमंलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. जयंत पाटील (१५-०९-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

महाराष्ट्रातील काही भागात पावसाचे प्रमाण अधिक आहे तर काही भागात ते अत्यल्प असून सदरील प्रदेश अवर्षणग्रस्त व सातत्याने दुष्काळी प्रदेश आहे. त्यामुळे पाणी विपुलतेच्या खोऱ्यातून तुटीच्या खोऱ्यात पाणी वळवून अवर्षणग्रस्त व दुष्काळी प्रदेशास पाणी उपलब्ध करून देण्याच्या मागण्या होत आहेत.

(२) महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण अधिनियम २०१५ कलम १६ मधील तरतूदीनुसार राज्यातील ६ प्रमुख नदी खोऱ्यांचा जल आराखडा एकत्रित करून एकात्मिक राज्य जल आराखडयास राज्य जल परिषदेच्या दि. ११.२२.०१९ रोजी झालेल्या सहाव्या बैठकीत मान्यता देण्यात आली आहे. सदर जल आराखडयात प्रस्तावित नदीजोड योजनांचा समावेश आहे.

नदीजोड योजनांचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार झालेनंतर व प्रशासकीय मान्यता प्रदान केलेनंतर राज्याच्या आर्थोपायाची स्थिती व मा. राज्यपाल महोदयांच्या निदेशाच्या अधीन राहून पुढील कार्यवाही करणेत येईल.

(३) खरे आहे.

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१९ /(७५/२०१९)/ जसंअ दि.१९/०९/२०१९ अन्वये गोदावरी खो-यातील दुष्काळग्रस्त मराठवाड्यासाठी व गिरणा उपखो-यासाठी कोकणामधून पाणी वळविण्यासाठीच्या योजनांना तत्वतः मान्यता दिलेली आहे.

(४) नाही.

सन २००० साली डॉ. गणपतराव देशमुख यांच्या अध्यक्षतेखाली व पद्मभूषण डॉ. बाळासाहेब विखे पाटील यांचे कार्यकारी अध्यक्षतेखाली स्थापन झालेल्या महाराष्ट्र पाणी परिषदेने तयार केलेल्या १९ राज्यांतर्गत आंतरखारे पाणी परिवहन प्रस्तावापैकी गोदावरी खो-यातील ८, तापी खो-यातील ६ व कृष्णा खो-यातील ५ प्रस्ताव आहेत. सदर आंतरखारे पाणी परिवहन प्रस्तावाव्दारे केलेल्या सूचनांचा विचार खोरेनिहाय एकात्मिक जल आराखडा तयार करतांना करण्यात आला आहे. तसेच खो-यांतर्गत पाणी वळविणेकरिता पाणी उपलब्धतेनुसार वळण योजनांचा समावेश जल आराखड्यात करण्यात आला आहे.

(५) पश्चिमवाहिनी नदी खो-यातील (कोकण) अतिरिक्त पाणी मराठवाड्यात वळविणेसाठी एकात्मिक राज्य जल आराखड्यात अंतर्भूत असलेल्या योजनांचा प्राथमिक अभ्यास करणेसाठी शासन निर्णय दि.१७.९.२०१९ अन्वये कार्यकारी संचालक, गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठित करणेत आली आहे. सदर समितीने त्यांचा अहवाल दि.३१.१०.२०१९ रोजी शासनास सादर केला आहे. त्यानुसार गोदावरी खो-यातून मराठवाडा प्रदेशात पाणी देण्यासाठी कोकणातील नार-पार, दमणगंगा, वैतरणा, उल्हास नदी खो-यातून एकूण ८९.८५ अघफू पाणी वळविणेबाबत आखणी करून त्याबाबत शिफारस केली आहे. उपरोक्त पैकी २.४३ अघफू पाणी वळणाच्या पूर्ण/ बांधकामाधीन योजना आहेत. १५.५५ अघफू पाणी वळणाबाबत पार-गोदावरी नदीजोड प्रकल्पाचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्यात आलेला असून दमणगंगा-वैतरणा-गोदावरी व दमणगंगा-एकदरे-गोदावरी या दोन नदीजोड प्रकल्पांचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल राष्ट्रीय जलविकास प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांचे मार्फत तयार करण्यात येत आहे. दमणगंगा-पिंजाळ नदीजोड प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर उर्ध्व वैतरणा धरणातून गोदावरी खो-यात १० अघफू पाणी सोडण्यात येईल. उर्वरीत ६९.८८ पाणी वळणाबाबतच्या योजनांचे सर्वेक्षण करून सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करणेच्या कामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत कार्यवाही प्रगतीत आहे.

चिंचोली (ता.राजूर,जि. चंद्रपूर) या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वैद्यकीय अधिका-यांची नियुक्ती करण्यासह औषधी साठा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(१६) ३४७१ (२५-०३-२०२०). श्री.सुभाष धोटे (राजूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चिंचोली (ता.राजूर,जि. चंद्रपूर) या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात प्रथमोपचारास लागणारा औषधी साठा व डॉक्टर नसल्याचे दिनांक ०२ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वैद्यकीय अधिका-यांची नियुक्ती करण्यासह औषधी साठा उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (०८-१०-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र, चिंचोली येथे औषधांचा साठा पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध असून दि.२३/११/२०१५ पासून वैद्यकीय अधिका-यांची नियुक्ती केली आहे.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला जिल्हा परिषद अंतर्गत अखर्चीक निधीबाबत

(१७) ३४९५ (१२-०४-२०२०). श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अकोला जिल्हा परिषदेमध्ये लोककल्याणकारी योजना राबविण्याकरिता प्राप्त निधी खर्च न करता सुमारे ४० कोटी रूपयाचा निधी अनधिकृतपणे बँकेत ठेवी स्वरूपात ठेवल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त अखर्चीक निधीपैकी सुमारे ३०-३२ कोटी रूपयांचा निधी शासनास परत करावा लागणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त निधी नियमबाह्यरित्या बँकेत ठेवी स्वरूपात ठेवल्याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०७-०९-२०२०) : (१) नाही.

- (२) होय (ताळमेळाअंती अखर्चित निधी परत करण्यात येईल.)
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) १. सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षापर्यंत शासनाकडून लोककल्याणकारी योजना राबविण्यासाठी निधी प्राप्त होत असतो. सदरचा निधी शासन निर्णय वित्त विभाग दि.०६.०६.२००८ प्रमाणे लगतच्या आर्थिक वर्षात खर्च करण्याची परवानगी देण्यात आली आहे तसेच गुंतवणुकीबाबतचे ग्रामविकास विभाग, शासन निर्णय दि.१०.०६.२००९ नुसार योजनांचा शिल्लक असलेला निधी ठेवी स्वरूपात ठेवण्याबाबत सुचना आहेत. त्यानुसार अल्प मुदतीकरिता ठेवी बँकेत ठेवण्यात येतात. व त्यावर प्राप्त झालेले व्याज जि.प. उपकरमध्ये जमा करून जि.प. च्या कल्याणकारी योजना राबविण्यात येतात.

२. सदरचा निधी वित्त विभाग शा.नि. दि.०६.०६.२००८ प्रमाणे लगतच्या आर्थिक वर्षात खर्च करण्याची परवानगी देण्यात आली असल्याने योजनेचा निधी दोन वर्षे शिल्लक राहतो. त्यानुसार जिल्हा परिषदेचे विभागनिहाय ताळमेळ घेण्याबाबतच्या विभागास सूचना देण्यात आल्या असून ताळमेळाअंती अखर्चित निधी शासन खाती भरणे करण्याची कार्यवाही करण्यात

येईल. सन २०१६-१७ पर्यंतचा बहुतांश अखर्चित निधी शासन खाती भरणा करण्यात आलेला आहे. सन २०१७-१८ अखेरपर्यंतचा प्राप्त निधी सन २०१८-१९ अखेर खर्च केल्यानंतर उर्वरित अखर्चित निधी शासनास ताळमेळाअंती भरणा करण्याबाबतच्या जि.प. च्या विभागांना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. ताळमेळ होताच निधी त्वरित भरणा करण्यात येईल.

३. नियमबाह्य कुठलाही निधी बँकेत ठेवण्यात आलेला नसून चालू वर्षातील प्राप्त निधीचे खर्चाचे नियोजन करून अल्प मुदतीकरिता शासन निर्णयाप्रमाणे गुंतवणूक करण्यात येते.

**गडचिरोली जिल्ह्यातील नदी-नाले बंधारा जोडून त्याचे पाणी
गावांमधील तलावांमध्ये सोडण्याबाबत**

(१८) ३५३० (११-०४-२०२०). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गडचिरोली जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणावर लहान-मोठे नदी-नाले आहेत व त्यामध्ये पावसाळ्यात मोठ्या प्रमाणावर पाणी असते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, एवढ्या मोठ्या प्रमाणावर पाणी असूनही बंधाऱ्या अभावी पावसाळ्यानंतर शेतीला पाणी उपलब्ध होत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या बंधाऱ्यांच्या माध्यमातून नदी नाल्यांना जोडल्यास व ते पाणी गावांमधील तलावांमध्ये सोडल्यास शेतीला पाणी व सिंचन व्यवस्था मजबूत होण्यास मदत मिळेल, हे ही खरे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, अशा नदी व नाल्यांना बंधाऱ्याशी जोडून त्यांचे पाणी तलावांमध्ये सोडून सिंचनाची व्यवस्था करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. शंकरराव गडाख (२५-०९-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नाही.

(३) व (४) मृद व जलसंधारण विभागामार्फत गडचिरोली जिल्ह्यात विविध शिर्षांतर्गत एकूण २६४ सिमेंट नाला बांध/को.प.बंधारे चे बांधकाम करण्यात आले व त्यामुळे ८७४७ सघमी पाणीसाठा निर्माण झालेला असून ५७०१ हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण आहे. तसेच आकांक्षित जिल्हा नियोजन व महामंडळ योजनेतर्गत ८० चेक डॅम/को.प.बंधाऱ्यांचे काम प्रगतीपथावर असून त्यापासून ७९२९ सघमी पाणीसाठा निर्माण होणार आहे.

जिल्हा जलसंधारण अधिकारी जिल्हा परिषद (लघु पाटबंधारे) गडचिरोली विभागांतर्गत एकूण ८४९ को.प.बंधारे बांधण्यात आले व त्यामुळे ८२० सघमी पाणीसाठा व १६५३३ हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण झाली असून शेतीला पाणी उपलब्ध होत आहे. तसेच ७७ को.प.बंधाऱ्यांचे काम प्रगतीपथावर असून त्यामुळे ५१२ सघमी पाणीसाठा व ६८० हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण होणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्मानाबाद जिल्हयातील कोल्हापूर पद्धतीच्या बंधा-यांच्या
दुरुस्तीसह लोखंडी गेट खरेदी करणेबाबत

(१९) ३६६७ (१६-०४-२०२०). श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर) : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उस्मानाबाद जिल्हा हा अवर्षण प्रवह जिल्हा आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, तेथे अनेक वर्षांपासून पर्जन्य मानांच्या सरासरी पेक्षा अत्यंत कमी प्रमाणात पाऊस झालेला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, गत वर्षी माहे ऑक्टोबर-नोव्हेंबर मध्ये अवेळी आलेल्या अतिवृष्टीमुळे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उस्मानाबाद जिल्हयामध्ये लघु पाटबंधारे विभाग जिल्हा परिषद यांच्या अंतर्गत ९८३ बंधारे असून याची साठवण क्षमता सुमारे ८५२११ स.घ.मि. असून सिंचन क्षमता २८२९८ हेक्टर इतकी आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, सदरहू लघु पाटबंधा-याची दुरुस्ती व लोखंडी गेट खरेदी करण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (६) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. शंकरराव गडाख (२५-०९-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) हे अंशतः खरे आहे.

ऑक्टोबर, २०१९ मध्ये जिल्हयातील ४२ महसुल मंडळापैकी २१ मंडळामध्ये अतिवृष्टी झालेली आहे.

(४) होय, हे खरे आहे.

(५) व (६) विदर्भ, मराठवाडा व उत्तर महाराष्ट्राच्या जलद विकासासाठी राबवावयाच्या उपाययोजनांचा विशेष कार्यक्रम, २०१८ अंतर्गत नियोजन विभाग, शासन निर्णय दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१८ नुसार उस्मानाबाद जिल्हयात जिल्हा परिषदेच्या अखत्यारितील बांधकाम झालेले ९८३ कोल्हापूरी पद्धतीचे बंधा-यांची दुरुस्ती करणे याकरिता रु. ३०.०० कोटीची तरतुद प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे. त्याअनुषंगाने सदर दुरुस्ती कामांसाठी आवश्यक असणारा निधी जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) अंतर्गत "० ते १०० हे. को. प. बंधारा बांधकाम व दुरुस्ती" यामधून उपलब्ध करून घेणेबाबत जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद यांना निर्देश देण्यात आले आहेत.

याशिवाय जलसंधारण कामांचा दुरुस्ती कार्यक्रम २०२०-२१ अंतर्गत उस्मानाबाद जिल्हयातील नादुरुस्त तलाव व को.प. बंधारे दुरुस्ती कामांचा एकत्रित आराखडा मुख्यमंत्री जलसंवर्धन योजनांतर्गत प्रस्तावित करण्यात आलेला आहे. क्षेत्रिय स्तरावरून दुरुस्ती प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाल्यास व निधीच्या उपलब्धतेनुसार प्रस्तावास मान्यता देऊन कामे हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भंडारज (ता.अंजनगाव सुर्जी, जि.अमरावती) या आरोग्य उपकेंद्रात
आरोग्य सुविधांचा अभाव असल्याबाबत**

(२०) ३८०१ (२५-०३-२०२०). श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.सुभाष धोटे (राजुरा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सातेगाव प्राथमिक आरोग्य केंद्रांतर्गत येणाऱ्या भंडारज (ता.अंजनगाव सुर्जी, जि.अमरावती) या आरोग्य उपकेंद्रात प्रथमोपचारास लागणारा औषधसाठा अपुरा असल्याचे दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या केंद्राच्या इमारतीची सह निवासी परिचारीकांच्या निवासस्थानाची सुध्दा दुरुवस्था झाली असून शौचालय, खिडक्या, दरवाजे नादुरुस्त झाली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने माहिती घेऊन या आरोग्य उपकेंद्रास आवश्यक औषधसाठा देण्यासह केंद्राची तातडीने दुरुस्ती करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (०८-१०-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) जिल्हा नियोजन मंडळ निधीतून उपकेंद्राची इमारत दुरुस्ती जिल्हा परिषद बांधकाम विभागाकडून करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जिल्हा परिषद, चंद्रपूर येथील अनुकंपधारकांची पदभरती करणेबाबत

(२१) ३८५९ (१६-०४-२०२०). श्री.किशोर जोरगेवार (चंद्रपूर), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिल्हा परिषद, चंद्रपूर मधील अनुकंप पदभरतीची कार्यवाही पूर्ण करून प्रतिका यादीतील अनुकंपधारकांना न्याय मिळवून देण्याबाबत अनुकंपधारक संघ, वाशिम, महाराष्ट्र यांनी शासनाकडे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (१०-०९-२०२०) : (१) होय.

(२) अनुकंपाधरक संघ, वाशिम, महाराष्ट्र यांचे अनुकंपा पदभरतीबाबतचे दि. १७/०६/२०१९ रोजीचे निवेदन शासनपत्र दिनांक ३१/०८/२०१९ अन्वये मुख्य कार्यकारी अधिकारी,जिल्हा परिषद, चंद्रपूर यांच्याकडे पाठविण्यात आलेले असून सदर निवेदनावर शासनपरिपत्रक दि.३ जानेवारी, २०१७ च्या परिपत्रकातील तरतुदी विचारात घेऊन नियमानुसार आवश्यक ती कार्यवाही करण्याबाबतचे निर्देश दिलेले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्हा परिषदेतील अनुकंपा तत्वावरील भरती प्रलंबित असल्याबाबत

(२२) ४०२६ (१६-०४-२०२०). श्री.राम सातपुते (माळशिरस), श्री.विजयकुमार देशमुख (सोलापूर शहर उत्तर), श्री.बबनराव शिंदे (माढा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्हा परिषदेत सेवेत असताना ज्या कर्मचाऱ्यांचे निधन झाले त्यांच्या जागी त्यांच्या वारसांना अनुकंपा तत्वावर सामावून घेण्याचा शासन निर्णय असल्याने तात्कालीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्या काळात भरती झाली त्यानंतर अद्यापपर्यंत अनुकंप तत्वावर भरती झाली नाही,हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनुकंप तत्वावर भरती करण्यासंदर्भात दिरंगाई होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सन २०११-१२ पासून ३१० पात्र उमेदवार या भरतीपासून वंचित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, भरती करते वेळी कर्मचाऱ्यांचे वय ४० च्या आत असणे आवश्यक आहे परंतु झालेल्या दिरंगाईमुळे अपात्र ठरणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची संख्या मोठ्या प्रमाणात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०४-०९-२०२०) :(१) सोलापूर जिल्हा परिषदेमधील अनुकंपा भरती सन २०१५ मध्ये झालेली आहे. त्यानंतर भरती झालेली नाही.

(२), (३) व (४) हे खरे नाही.

(५) दिरंगाई झालेली नाही. शासनपत्र दिनांक ०५/०२/२०२० अन्वये ४५ दिवसात अनुकंपा भरतीचे निर्देश देण्यात आलेले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

जळगांव जिल्ह्यातील आरोग्य विभागातील आरोग्य सेवकांची पदे रिक्त असल्याबाबत

(२३) ४२१६ (१३-०४-२०२०). श्री.चिमणराव पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जळगांव जिल्ह्यातील आरोग्य विभागातील तब्बल ४०९ आरोग्य सेवकांची पदे गेल्या काही वर्षांपासून रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर रिक्त पदे भरण्याबाबत माहे मार्च, २०१९ मध्ये जाहिरात काढण्यात आली असतानाही अद्यापपर्यंत रिक्त पदे भरण्यात आली नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास,सदर रिक्त पदे तात्काळ भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (१४-०९-२०२०) : (१) हे अशंत: खरे आहे.

(२) हे अशंत: खरे आहे.

रिक्त पदे भरण्याबाबत फेब्रुवारी,२०१९ मध्ये पदभरतीसाठी जाहिरात प्रसिध्द करण्यात आली असून त्यानुसार कार्यवाही चालू आहे

- (३) शासन स्तरावरून पदभरतीची प्रक्रिया चालू आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आंबेगाव (जि.पुणे) तालुक्यातील अदिवासी भागात पोषण आहारात

निकृष्ट दर्जाच्या धान्याचा पुरवठा होत असल्याबाबत

(२४) ४३६६ (१३-०४-२०२०). श्री.अशोक पवार (शिरूर) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आंबेगाव (जि.पुणे) तालुक्यातील अदिवासी भागातील अंगणवाडयांना पोषण आहारासाठी कीड लागलेल्या डाळी, अळया असलेले तांदुळ यासह निकृष्ट दर्जाच्या धान्याचा पुरवठाधारकांकडून पुरवठा केला जात असल्याचे दिनांक ४ जानेवारी २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाच्या पुरवठा पुरवठाधारकांकडून चिमुकल्यांसाठी दिले जाणारे खाद्यपदार्थ व धान्य यादी माल खराब असल्याचा प्रत्यक्ष पुरावा मिळाला होता, हा माल कमी दर्जाचा असल्याने त्यापासून तयार करण्यात येणारी खिचडीही बेचव असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, पोषण आहारात निकृष्ट दर्जाचे धान्य पुरविल्याबाबत पुरवठाधारकांवर व संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (०५-१०-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) आंबेगाव तालुक्यातील गाडेवाडी हया अंगणवाडी केंद्रामध्ये तुरडाळ खराब आली होती ती तात्काळ बदलून घेण्यात आली. यापूढे खराब माल वाटप होणार नाही याची दक्षता घेण्याबाबत तसेच अशा प्रकारची घटना पुन्हा घडल्यास करारनाम्यातील अटी शर्तीनुसार योग्य ती दंडात्मक कार्यवाही करण्यात येईल अशी जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (मबावि) जिल्हा परिषद, पुणे यांनी मे.जननी महिला मंडळ पुणे यांना नोटीस बजावली आहे. तसेच लाभार्थ्यांना वितरीत करावयाचा किराणा माल व कच्चे धान्य प्रथमतः स्वच्छ करून पॅकींग करून वितरीत करण्याबाबत सर्व पुरवठाधारकांना सूचना देण्यात आल्या आहेत. तसेच पुरवठाधारकांकडून कच्चे धान्य पुरवठा झाल्यानंतर अंगणवाडी स्तरावर प्रत्यक्ष पाहणी करण्याबाबत बाल विकास प्रकल्प अधिकारी यांना कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतर्गतचे (ता.मेहकर, जि.बुलढाणा) सावत्रा
फाटा ते कळंबेश्वर येथील काम बंद असल्याबाबत**

(२५) ४७०३ (१०-०४-२०२०). श्री.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतर्गत (ता.मेहकर, जि.बुलढाणा) येथील सावत्रा फाटा ते कळंबेश्वर येथील मागील वर्षी सुरु करण्यात आलेले काम कंत्राटदाराच्या मनमानी कारभारामुळे बंद असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,

(३) असल्यास,तदनुषंगाने संबधित कंत्राटदारांवर कारवाई करण्यासह सदरहू रस्त्याचे काम पूर्ण करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०९-०९-२०२०) : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे..

मार्च २०१९ ते जून २०१९ या कालावधीत पाणी टंचाई असल्यामुळे व पावसाळा लांबल्यामुळे तसेच मागील वर्षी डांबराचा तुटवडा व रेंतीचा तुटवडा असल्यामुळे तसेच या वर्षी COVID १९ मुळे कंत्राटदार मुदतीत काम पूर्ण करू शकले नाही.

(३) व (४) सदर काम कंत्राटदार मुदतीत पूर्ण करू न शकल्याने करारनामा अटीनुसार कंत्राटदाराकडून रु. १,५४,११६/- चा दंड आकारण्यात आला आहे.सदर काम दि. ३१.०७.२०२० पर्यंत पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

रावेर पंचायत समिती (जि.जळगाव) येथील कल्याणकारी
योजनांचा निधी अखर्चित राहिल्याबाबत

(२६) ५२५८ (१०-०४-२०२०). श्री.शिरीष चौधरी (रावेर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रावेर पंचायत समिती (जि.जळगाव) येथील शासनामार्फत राबविण्यात आलेल्या योजनांचा निधी अद्यापही पडून असल्याचे माहे मे, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पंचायत समिती सदस्यांनी वारंवार तक्रार करूनही संबंधित अधिका-यांनी याकडे दुर्लक्ष केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार योजनांचा निधी लाभार्थ्यांपर्यंत पोहचविण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ (०७-०९-२०२०) : (१) हे खरे नाही, माहे डिसेंबर २०१९ पर्यंत मागासवर्गीय तरतुदी अंतर्गत रु २०.८४ लक्ष पैकी रु १६.६० लक्ष खर्च झालेला असून महिला व बालकल्याण अंतर्गत

रु १२.४६ लक्ष पैकी रु. १२.१७ लक्ष खर्च झालेला आहे.

(२) हे खरे नाही

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जलसंपदा विभागाने ६१४६ कोटी रुपयांच्या प्रकल्पांना मान्यता दिल्याबाबत

(२७) ५३४१ (०९-०४-२०२०). श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.विक्रमसिंह सावंत (जत), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जलसंपदा विभागाने तत्कालीन शासनाच्या काळात ६१४६ कोटी रुपयांच्या प्रकल्पांना मान्यता देताना मंत्रिमंडळ बैठकीच्या इतिवृत्ताला मान्यता मिळण्याची वाट न पाहता शासन आदेश काढण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रक्रियेत आर्थिक गैरव्यवहार झाल्याची शक्यता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (०३-०९-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

दिनांक ९/९/२०१९ रोजी संपन्न झालेल्या मा.मंत्रीमंडळाच्या बैठकीमध्ये सुधारित प्रशासकीय मान्यतेबाबतच्या प्रस्तावांस काही अटींच्या अधीन राहून मा. मंत्रीमंडळ बैठकीचे इतिवृत्त अंतिम होण्याची वाट न पाहता विभागाने शासन निर्णय निर्गमित करावा, असे निर्देश मा. मंत्रीमंडळाने दिले होते. सदरहू निर्देशास अनुसरून विभागाने शासन निर्णय निर्गमित केलेले आहेत.

प्रस्तुत प्रकल्पाच्या धारिका या विहित कार्यपध्दतीनुसार नियोजन विभाग व वित्त विभाग मार्फत व्यय अग्रक्रम समितीच्या बैठकीमध्ये सादर करण्यात आल्या. व्यय अग्रक्रम समितीच्या बैठकीमध्ये झालेल्या निर्णयानुसार सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचे प्रस्ताव मा.मंत्रीमंडळाच्या बैठकीमध्ये सादर करण्यात आले होते. सदरहू सुधारित प्रशासकीय मान्यतेबाबतचे प्रस्ताव खालीलप्रमाणे:-

- i) भातसा पाटबंधारे प्रकल्प, ता. शहापूर जि. ठाणे, (सहावी सुधारित प्रशासकीय मान्यता)
- ii) वाघूर प्रकल्प, ता. जि. जळगांव
(सातवी सुधारित प्रशासकीय मान्यता)
- iii) उर्ध्व तापी टप्पा -१ हतनुर प्रकल्प, जळगांव
(चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता)
- iv) वरणगांव तळवेल परिसर सिंचन योजना
(प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता)
- v) शेळगाव बैरेज मध्यम प्रकल्प, तालुका व जिल्हा जळगांव (व्दितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता)

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) दिनांक ०४/१२/२०१९ रोजी झालेल्या मा.मंत्रीमंडळ बैठकीमध्ये वरील प्रस्तावांबाबत मंत्रीमंडळात चर्चा करण्यात आली आणि उपरोक्त प्रस्तावांचे विभागाने सादरीकरण करावे व त्यानंतर पुढील कार्यवाही करावी, असा निर्णय घेण्यात आला. त्याअनुषंगाने मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे समोर त्यांचे दालनात दिनांक ११/१२/२०१९ रोजी सदरहू प्रस्तावांचे सादरीकरण करण्यात आले आहे व याबाबतची वस्तुस्थिती मा.मुख्यमंत्री महोदयांना माहितीस्तव तथा आदेशार्थ सादर करण्यात आली. त्यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार वरील प्रस्ताव मा.मंत्रीमंडळाच्या बैठकीसमोर फेरसादर करण्याबाबतची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उमरगा (ता.लोहारा) येथील सर्व शासकीय रुग्णालयांत औषधपुरवठा करणेबाबत

(२८) ५४१० (२२-०३-२०२०). श्री.ज्ञानराज चौगुले (उमरगा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उमरगा लोहारा मतदारसंघात उपजिल्हा रुग्णालय, उमरगा, ग्रामीण रुग्णालय मुरूम व लोहारा येथे आवश्यक त्या औषधांचा तुटवडा आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उपरोक्त ठिकाणी उपचाराकरिता येणाऱ्या रुग्णांना लागणारे औषध खाजगी मेडिकलमधून खरेदी करावे लागत असल्याने ग्रामीण भागातील असंख्य गरजू रुग्णांचे आर्थिक नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सर्व शासकीय रुग्णालयात आवश्यक तेवढा औषधपुरवठा करणेबाबत उमरगा-लोहारा येथील लोकप्रतिनिधी यांनी अनेक वेळा आरोग्यमंत्री यांना निवेदनाद्वारे विनंती केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उमरगा लोहारा तालुक्यातील सर्व शासकीय रुग्णालयांत औषधपुरवठा करणेबाबत शासनाने कोणत्या उपायोजना केल्या आहेत वा करण्यात येत आहे
- (५) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (०८-१०-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत कार्यरत सर्व आरोग्य संस्थांमार्फत रुग्णांना आवश्यकते- नुसार निशुल्क औषधांचा पुरवठा करण्यात येतो.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

जालना जिल्ह्यातील सिंचनाचे क्षेत्र वाढविण्याबाबत

(२९) ५६७० (१६-०४-२०२०). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जालना जिल्ह्यातील सिंचनाचे क्षेत्र वाढविण्याचे दृष्टीने सन २००६-०७ या वर्षात तत्कालीन आघाडी सरकारने मराठवाडा कालबद्ध विकास कार्यक्रमांतर्गत सिंचनाची कामे हाती घेण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्य शासनाकडून पहिल्या टप्प्यात ८ ते १० कोटी रुपयांचा निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला असतांना सिंचन विभागातील तत्कालीन अभियंत्यासह त्याच्या अधिनस्थ असलेले उपअभियंते, शाखा अभियंत्यांनी नियमापेक्षा अधिकची कामे प्रस्तावित करून सदर कामांना मंजूरी दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपलब्ध निधीच्या दीडपट प्रमाणात विकास कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्यात याव्यात असे शासनाचे नियम असतानाही जिल्हा परिषदेचे तत्कालीन अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अभियंता यांनी सुमारे ७७ कोटी रुपयांच्या कामांना प्रशासकीय मान्यता दिल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या कामांत अनियमितता झाल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्याने शासनाने या सर्व कामांची संयुक्त चौकशी करण्याचे आदेश दिले असून कामांचे अंदाजपत्रक व मोजमाप पुस्तिका उपलब्ध करून दिल्या जात नसल्याने सदरहू कामांत अडचणी निर्माण होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. शंकरराव गडाख (०१-१०-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) अंशतः खरे आहे.

मराठवाडा विकास कार्यक्रमांतर्गत जालना जिल्ह्यातील सिंचनाचा अनुशेष दुर करण्याच्या दृष्टीने सन २००६-०७ ते २००८-०९ या कालावधीत रुपये ७(५)३८ कोटी किंमतीच्या ६०२ कामांना मंजूरी देण्यात आलेली होती. शासनाकडून सदर कामांसाठी रुपये १(३)१९ कोटी इतका निधी प्राप्त झाला होता. निधीच्या दिडपट प्रमाणात कामांना मंजूरी देणे आवश्यक असतांना सदर मंजूरी जास्त प्रमाणात झालेली आहे.

या योजनेतील ६०२ कामांपैकी प्रत्यक्षात ४७५ कामे सुरु करण्यात आली, ६ कामे नियमित योजनेत समाविष्ट करण्यात आली, ११३ कामे रद्द करण्यात आली व ८ कामे सुरु न झाल्याने तीही रद्द करण्यात आली.

प्रत्यक्षात सुरु झालेल्या ४७५ कामांपैकी जिल्हा परिषद जालना या कार्यालयाने आदेशित केलेल्या ६५ कामांची व लघु सिंचन जलसंधारण मंडळ कार्यालयाने संयुक्त मोजणी आदेशित केलेल्या ४०७ कामांपैकी १६८ कामांची संयुक्त मोजणी प्रक्रिया पूर्ण झाली आहे. उर्वरित कामांची मोजणी प्रक्रिया पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने याकामांचे अभिलेख उपलब्ध करून देण्याची प्रक्रिया प्रगतीत आहे.

(५) सदर प्रकरणी तत्कालीन मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, कार्यकारी अभियंता, संबंधित ३ शाखा अभियंता व इतर अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांविरुद्ध निलंबनाची कार्यवाही करण्यात येऊन संबंधित दोषींविरुद्ध विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

लघु पाटबंधारे तलाव पिंप्री डांभूर्णी व राजूरी वाणेगाव (ता.पाचोरा, जि.जळगांव) गावाजवळील नाल्यावरील पाईप मोरीचे तसेच सांडवा दुरुस्तीच्या कामाबाबत

(३०) ५७५८ (१०-०४-२०२०). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लघु पाटबंधारे तलाव पिंप्री डांभूर्णी (ता.पाचोरा, जि.जळगाव) या कालव्यावरील मोरीची निविदा रद्द करावी व नविन दराने अंदाजपत्रक तयार करून खर्च उर्वरित शिर्षावर टाकावा, तसेच लघु पाटबंधारे वाणेगाव, राजूरी वाणेगाव गावाजवळील नाल्यावरील पाईप मोरीचे अंदाजपत्रक करून अवशिष्ट कामे या शिर्षावर टाकावे, तसेच सांडवा दुरुस्तीचे काम अंदाजपत्रक तयार करून अवशिष्ट या शिर्षावर टाकावे असे निर्देश तत्कालिन जलसंपदा मंत्री, यांनी दिनांक ३ जून, २०१९ रोजी च्या सुमारास दिले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उपरोक्त निर्देशानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (२८-०९-२०२०) : (१) होय.

(२) ल.पा.पिंप्री डांभुर्णी :- क्षेत्रिय स्तरावर कालव्यावरील मोरीची निविदा रद्द करण्याची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे. तसेच कालव्यावरील मोरीचे व पोहच रस्त्याचे अंदाजपत्रक नवीन दराने तयार करणे क्षेत्रिय विभागामार्फत प्रगतीपथावर आहे.

ल.पा.वाणेगाराजुरी :- वाणेगाव गावाजवळील पाईप मोरीचे कामासाठी कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, जळगांव यांचेकडून सविस्तर सर्वेक्षण केले असता पाईप मोरीचे काम सांडव्याच्या खालील बाजूस असल्याने पाईप मोरीचे काम करता येवू शकत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

जळगांव जिल्ह्यातील पाचोरा-भडगांव तालुक्यातील ल.पा. तलाव, गाळण-२ येथे बंदिस्त पाईप लाईन प्रणालीचे अंदाजपत्रक नविन दराने करून त्वरित सादर करणेबाबत

(३१) १७५९ (१६-०४-२०२०). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाचोरा (जि.जळगाव) तालुक्यातील ल.पा. तलाव, गाळण-२ येथे बंदिस्त पाईप लाईन प्रणालीचे अंदाजपत्रक नविन दराने करून त्वरित सादर करावे, गाळण-१ व गाळण-२ मधील जोड कालव्याऐवजी धापगलवड ते गाळण- १ जोड कालव्याचे समावेश अंदाजपत्रकात करावा, गाळण-२ ते साखळी क्र.०० ला पूर्ण क्षमता पातळीस धरणाचे खालील बाजूस पाणी जाण्यासाठी गेट बसवावे व उर्वरित आवश्यक कामे अंतर्भूत करून अंदाजपत्रक त्वरित सादर करावे, असे निर्देश तत्कालिन जलसंपदा मंत्री यांनी दिनांक ३ जून, २०१९ रोजी च्या सुमारास दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या निर्देशानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (२८-०९-२०२०) : (१) होय.

(२) ल.पा. तलाव गाळण-२ चे बंदिस्त पाईप लाईनचे संकल्पन व नवीन दराने अंदाजपत्रक तयार करणे क्षेत्रिय स्तरावर प्रगतीत आहे. धापगलवड साठवण तलाव ते गाळण १ ल.पा. जोड कालव्याचे रु.३८.०० लक्ष चे अंदाजपत्रक व गाळण-२ चे सा.क्र.०० येथे पुर्ण क्षमता पातळीस गेट बसविण्याच्या रु.४८.०० लक्ष किंमतीच्या अंदाजपत्रकाचा समावेश सुधारित मान्यता प्रस्तावात करण्यात आलेला आहे.

उपरोक्त कामांचा समावेश सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावात करून राज्य तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक यांचेकडे सादर करण्याची कार्यवाही क्षेत्रिय स्तरावर प्रगतीत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लघु पाटबंधारे घोडसगांव पिंपळगाव (ता.पाचोरा, जि.जळगांव) येथील जरंडी
रस्त्यावरील ३ पाईप मोरीचे काम पूर्ण करणेबाबत**

(३२) १७६१ (१६-०४-२०२०). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लघु पाटबंधारे घोडसगांव पिंपळगाव (ता.पाचोरा, जि.जळगांव) येथील जरंडी रस्त्यावरील उर्वरित ३ पाईप मोरीसाठी विभागाने पाईप खरेदी करावे व तिन्ही कामे पूर्ण करावीत आणि केलेल्या कामांचा खर्च अवशिष्ट शिर्षावर टाकावा, असे निर्देश तत्कालिन जलसंपदा मंत्री, यांनी दिनांक ३ जून, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निर्देशानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (२८-०९-२०२०) : (१) होय.

(२) वरील कामाचा अंतर्भाव सुधारित प्रशासकिय मान्यता प्रस्तावात करण्यात आले आहे.

सद्यस्थितीत घोडसगाव लघु पाटबंधारे प्रकल्पावर मंजूर सुधारित प्रशासकीय मान्यतेपेक्षा जास्त खर्च झालेला आहे. प्रकल्पाचा सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचे पत्र क्र. जा.क्र.तापाविम/प्रशा-५/३३४३ दिनांक २३/०७/२०२० अन्वये राज्य तांत्रिक सल्लागार समितीकडे तपासणीस्तव सादर करण्यात आलेला आहे. सुधारित प्रशासकिय मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर मोरीचे काम पूर्ण करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पासर्ड (ता.भडगांव, जि.जळगांव) येथील कोल्हापूर बंधान्याच्या कामाबाबत

(३३) १७६२ (१६-०४-२०२०). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पासर्ड (ता.भडगांव, जि.जळगांव) येथील कोल्हापूर बंधान्याला आवश्यक ठिकाणी पिचिंग भरावयाचे काम करावे असे निर्देश तत्कालिन जलसंपदा मंत्री यांनी दिनांक ३ जून, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निर्देशानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (२८-०९-२०२०) : (१) होय.

(२) कोल्हापूर पध्दतीच्या बंधान्याचे काम पूर्ण झाले त्यावेळेस बंधान्याचे डावीकडील बाजूस आवश्यकतेनुसार महत्तम पूर पातळी (१०२.३० मी.) पर्यंत पिचिंग करण्यात आले आहे. परंतु उजव्या बाजू कडील मार्गदर्शक भराव हा नदीपासून १५-२० मीटर लांब अंतरावर आहे. को. प. बंधारा पूर्ण क्षमतेने भरल्यानंतर (१०१.५० मी) पाणी उजव्या बाजूचे मार्गदर्शक भरावाचे

तळापर्यंतच जाते. सदर मार्गदर्शक भराव पूर्ण होऊन १२ वर्ष झाल्याने त्यास स्थिरीकरण प्राप्त झाले आहे त्यामुळे पिचिंगची आवश्यकता नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर जिल्ह्यातील शेतकरी, नागरिक व जनावरांना पाणी मिळण्याबाबत

(३४) ६१९२ (१०-०४-२०२०). श्री.सुभाष धोटे (राजूर), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील उध्योजकांकडून मोठ्या प्रमाणात अवैद्य पाणी वापर होत असल्याने जलाशये, नद्या, नाले कोरडे पडत असून, माहे मे व जून मध्ये ग्रामीण व शहरी भागातील शेतकरी नागरिक व जनावरांना पाण्यासाठी भटकंती करावी लागत असते यावर उपाययोजना म्हणून वर्धा नदीवर बराज बंधारा बांधकाम करणेसाठी माहे फेब्रुवारी २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान जलसंपदा मंत्री यांना निवेदन दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्राप्त निवेदनाच्या अनुषंगाने कोरडे पडत चाललेले जलाशय - नद्या - नाले अडवून पाणी साठा वाढविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (२८-०९-२०२०) : (१) होय.

(२) वर्धा नदीवरून सिंचनासाठी प्रस्तावित असलेल्या उपसा सिंचन योजना, औद्योगिक वापर व पाणी पुरवठा योजना यांना शाश्वत पाणी पुरवठा करण्यास्तव महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाकडून वरोरा येथे मार्डा बॅरेज (बांधकामाधीन) व जलसंपदा विभागाकडून दिंडोरा बॅरेज तालुका वरोरा (बांधकामाधीन), धानोरा बॅरेज तालुका चंद्रपूर (सर्वेक्षणाधीन), आमडी बॅरेज तालुका बल्लारपूर (सर्वेक्षणाधीन) व आर्वी धानूर बॅरेज तालुका गोंडपिपरी (सर्वेक्षणाधीन) असे एकूण ५ बॅरेज प्रस्तावित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

दुर्ग (ता.कळंब, जि.यवतमाळ) येथील दुर्ग तलावाच्या गेटच्या नादुरुस्तीमुळे तलावातून पाण्याचा अपव्यय होत असल्याबाबत

(३५) ६३८९ (१०-०४-२०२०). डॉ.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दुर्ग (ता.कळंब जि.यवतमाळ) येथील पाटबंधारे विभागा मार्फत बांधकाम करण्यात आलेले दुर्ग लघु तलावाच्या गेटची दुरुस्ती करण्यात आली नसल्याने पुर्णपणे भरलेल्या तलावाच्या पाण्याचे गेट दुरुस्ती अभावी पाणी अपव्यय होत असल्याचे दिनांक १५ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तलावाचे गेट तुटले असल्याने संबंधित विभाग अधिकारी यांच्याकडून पाहणी करण्यात आली परंतू कोणत्याही प्रकारची दुरुस्ती करण्यात आली नाही त्यामुळे तलावातील पाण्याचा अपव्यय झाल्याने शेतक-यांनी शेतात पेरलेल्या गहु, हरबरा पिकाला पाणी मिळत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, गेट दुरुस्ती करण्यासह यामध्ये दुर्लक्ष करणा-या अधिका-यांवर कारवाई करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (०४-०९-२०२०) : (१) होय,

रब्बी हंगामा करिता पाणी सोडल्यानंतर सिंचन सुरु असतांना दि.२६.१२.२०१९ रोजी द्वारामध्ये बिघाड झाल्याचे आढळून आले.

(२) हे खरे नाही.

सदर गेट पुर्णपणे तुटलेले नसून सदर द्वाराचे आपातकालीन कामाचे अंतर्गत दुरुस्ती करण्यात आलेली आहे व जाहीर प्रकटनानुसार शेतकऱ्यांना सिंचनाचा लाभ देण्यात आलेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिरपूर (ता.मालेगाव, जि. वाशिम) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात सुविधा पुरविण्याबाबत

(३६) ७११६ (१३-०४-२०२०). श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिरपूर (ता.मालेगाव, जि.वाशिम) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राकडे तालुका आरोग्य अधिकारी व जिल्हा आरोग्य अधिकारी यांच्या दुर्लक्षामुळे औषधांचा तुटवडा तसेच इतर मुलभूत सुविधा पुरविल्या जात नसल्याचे माहे डिसेंबर, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास , सदरहु रुग्णालयात सुविधा पुरविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (०८-१०-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

शिरपूर (ता.मालेगाव, जि.वाशिम) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात कोणत्याही प्रकारच्या औषधांचा तुटवडा नसून रुग्णांना आरोग्यविषयक सुविधा पुरविण्यात आल्या आहेत.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वरुड (जि.अमरावती) तालुक्यातील शरद उपसा जलसिंचन
योजना सौर प्रकल्पावर करणेबाबत**

(३७) ७४३५ (१६-०४-२०२०). श्री.देवेंद्र भुयार (मोर्शी) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वरुड (जि.अमरावती) तालुक्यातील शरद उपसा जलसिंचन योजना ही एकमेव उपसा जलसिंचन योजना सुस्थितीत चालू आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, विजेच्या टंचाईमुळे अमरावती जिल्ह्यातील वरुड तालुक्यातील शरद उपसा जलसिंचन योजना पूर्ण क्षमतेने कार्यान्वित होत नसल्याने शेतकऱ्यांना विजेआभवी सिंचनासाठी पाणी मिळत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अमरावती जिल्ह्यातील वरुड तालुक्यातील शरद उपसा जलसिंचन योजना ही सौर ऊर्जा प्रकल्पावर करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (२८-०९-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) सदर योजनेकरीता जलाशयातून उपसाद्वारे १२०० हे. क्षेत्राकरीता ४.१४ दलघमी एवढे पाणी आरक्षणाचा करारनामा झालेला आहे. सदर संस्था पाण्याची मागणी व आवश्यकतेनुसार उचल करीत असते. त्याकरीता विभागामार्फत पाणी उपलब्ध करून देण्यात येते. विजेचा अभाव हा विषय या विभागाशी संबंधीत नाही.
- (३) शरद उपसा जलसिंचन सहकारी योजना ही सौर उर्जावर कार्यान्वित करण्याची बाब ही जलसंपदा विभागाचे कार्यक्षेत्र येत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जालना येथील महिला रुग्णालयात नवीन आकृतीबंधानुसार पदे भरतीबाबत

(३८) ७६७२ (१३-०४-२०२०). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जालना (जि.जालना) शहरातील जिल्हा महिला रुग्णालय कार्यान्वीत होऊन एक वर्ष पूर्ण होऊनही नवीन आकृतीबंधानुसार नव्याने निर्माण झालेली पदे भरण्यात आली नसल्याचे दिनांक ०८ फेब्रुवारी, २०२० रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर रुग्णालयाचे स्वच्छतेचे कंत्राट झालेले नसल्याने पुरेशा मनुष्यबळा अभावी रुग्णालय परिसरात कायम अस्वच्छता असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नव्याने निर्माण झालेली पदे भरण्यासह रुग्णालयात स्वच्छतेच्या उपाययोजना करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (१४-०९-२०२०) : (१) हे अशंत: खरे आहे.

जालना येथील महिला रुग्णालयामधील नियमि गट अ ते गट ड मंजूर भरलेल्या, रिक्त पदांची माहिती खालीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	संवर्ग	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
१	गट-अ	१७	१४	०३
२	गट-ब	०१	००	०१
३	गट-क	२४	११	१३
४	गट-ड	००	००	००
एकूण		४२	२५	१७

जालना येथील महिला रुग्णालयामधील काल्पनिक कुशल व अकुशल मंजूर, भरलेल्या रिक्त पदांची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

अ.क्र.	संवर्ग	मंजूर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे
१	कुशल पदे	५२	००	५२
२	अकुशल पदे	०३	००	०३
एकूण		५५	००	५५

(२) हे अशंत: खरे आहे.

रुग्णालयाच्या सफाईच्या कामासाठी सेवा पुरवठादार, निविदा प्रक्रियेद्वारे नेमण्यासाठी आरोग्य सेवा आयुक्तालय स्तरावर कार्यवाही सुरू आहे. दरम्यानच्या काळात रोजंदारी तत्वावर सफाईगार नेमून रुग्णालयाची दैनंदिन स्वच्छता केली जात आहे.

(३) गट अ व ब संवर्गातील रिक्त पदे शासन स्तरावरून भरण्याची कार्यवाही सुरू आहे. तसेच गट क व ड ची पदे बदली,पदोन्नती व पदभरती प्रक्रियेद्वारे भरण्याची कार्यवाही करण्यात आली आहे. काल्पनिक कुशल व अकुशल पदे बाह्ययंत्रणेद्वारे भरण्याची कार्यवाही चालू आहे. तसेच दैनंदिन स्वच्छतेसाठी ई-निविदा प्रक्रियेची कार्यवाही सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भोकर (जि.नांदेड) येथील पाटबंधारे उपविभाग कार्यालयातील अनेक पदे रिक्त असल्याबाबत

(३९) ७७३७ (१६-०४-२०२०). श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भोकर (जि.नांदेड) येथील पाटबंधारे उपविभाग कार्यालयातील अनेक पदे मागील अनेक वर्षांपासून रिक्त असल्याने या विभागातील ३१ तलावांतील सिंचन व्यवस्थेच्या कामाचा अतिरिक्त भार २७ जणांवर पडत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, भोकर तालुक्यातील किनी, भुरभुरी, कांडली, आमठाणा, सुधा प्रकल्प व रावणगांव येथील कोल्हापूर बंधा-याचा कारभार उमरी येथून चालत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उमरी तालुक्यातील कुदळी, कारला, कोल्हा, सोमठाणा, बिद्राली व गोरठा येथील तलावाचा कारभार भोकर पाटबंधारे उपविभाग येथून चालतो तलाव एका तालुक्यात कारभार मात्र अन्य तालुक्यातून होत असल्याने अनेक अडचणी निर्माण होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, भोकर तालुक्यातील तलाव भोकर येथील पाटबंधारे उपविभाग सोबत जोडले जावे याकरिता सध्यःस्थितीत १०२ मान्य पदांपैकी केवळ २७ पदे कार्यरत आहेत तरी संबंधित विभागातील रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (०६-१०-२०२०) : (१) होय, अंशतः खरे आहे.

भोकर उपविभागातील मंजूर १०१ पदांपैकी नियत अस्थाई आस्थापनेवर २९ व रूपांतरित अस्थाई आस्थापनेवर १८ असे एकूण ४७ कर्मचारी कार्यरत असून सदर कार्यरत कर्मचाऱ्यांमार्फत २८ प्रकल्पांचे व्यवस्थापन करण्यात येते. तथापि, उपलब्ध कर्मचाऱ्यांकडून सिंचन व्यवस्थापनाची कामे योग्य रितीने करून घेण्यात येत आहे.

(२) शासन निर्णय क्र.आढावा २०१४/पृ.क.२४१/२०१४/आ.(प्रशि) दिनांक ३०.३.२०१५ नुसार उमरी तालुक्यातील कुदळा, कारला, सोमठाणा, बेद्राळी, गोरठा, कोल्हा हे प्रकल्प भोकर उप विभागांतर्गत च्या कार्यक्षेत्राशी जोडण्यात आले आहेत. तसेच भोकर तालुक्यातील किनी, भुरभुरी, कांडली, आमठाणा, रेणापुर, सुधा व रावणगाव कोल्हापूरी पद्धतीचे बंधारे हे प्रकल्प नांदेड पाटबंधारे विभाग(उत्तर) नांदेड या विभागांतर्गतच्या उमरी येथील उप विभागीय कार्यालयाशी संलग्न आहेत.

(३) नांदेड पाटबंधारे विभाग (दक्षिण), नांदेड व पाटबंधारे विभाग (उत्तर), नांदेड या दोन्ही विभागाचे सिंचन क्षेत्र अनुक्रमे ५९,११९ हे. व ५२००६ हे. एवढे आहे. लाभक्षेत्राचे संतुलन राखून सिंचन व्यवस्थापन सहजतेने व सुरळीतपणे होण्याच्या दृष्टीकोनातून सदर वर्गीकरण व्यवस्था करण्यात आली आहे.

(४) शासन निर्णय, वित्त विभाग, दिनांक २ जून, २०१५ अन्वये सरळसेवा भरतीवर निर्बंध घालण्यात आले असून शासन निर्णय, वित्त विभाग, दिनांक २५ मे, २०१७ अन्वये विभागाचा आकृतीबंध सुधारीत झाल्याशिवाय पदभरती करण्यास देखील निर्बंध आहेत. सद्यस्थितीत जलसंपदा विभागाचा आकृतीबंध सुधारीत करण्याची कार्यवाही शासन स्तरावर प्रगतीत आहे. त्यानुसार विभागाच्या आकृतीबंधास अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर गट 'क' व गट 'ड' संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करता येणे शक्य होईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात "वन स्टॉप सेंटर" या योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी करणेबाबत

(४०) १२८६ (०३-०६-२०२०). श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१)राज्य महिला आयोगाने “वन स्टॉप सेंटर” योजनेची प्रभावी अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने काही शिफारशी करून अहवाल शासनास सादर केल्याचे माहे मार्च,२०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर अहवाल शासनाने स्वीकृत केला आहे काय,
- (३)असल्यास, सदर अहवालातील शिफारशीवर अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास,विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (१४-१०-२०२०) :** (१) होय, हे खरे आहे.
- (२) सदर अहवाल शासनाने अद्याप स्वीकृत केलेला नाही.
- (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील अंगणवाडी सेविका व मदतनिस यांना सुरक्षा
साधनांसह प्रलंबित मानधन देण्याबाबत**

- (४१) १७२० (२८-०५-२०२०). श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) :** सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील ८४ हजार अंगणवाडी सेविका व मदतनिस यांना कोरोना विषाणूचा संसर्ग रोखण्यासंदर्भातील काम करण्यासाठी पुरेशी सुरक्षा साधने उपलब्ध नसून त्यांचे मागील चार महिन्यांपासून मानधन झाले नसल्याची बाब माहे एप्रिल, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अंगणवाडी सेविकांवर मानधना अभावी उपासमारीची वेळ आली असून त्यांना केंद्र शासना अंतर्गत राबविण्यात येणारा पोषण आहार प्रकल्प चालविण्यासाठी उधारीने पैसे घ्यावे लागत असल्याचे देखिल निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार अंगणवाडी सेविका व मदतनिस यांना कोरोना विषाणूचा संसर्ग रोखण्यासंदर्भातील काम करण्यासाठी सुरक्षा साधने उपलब्ध करून देण्यासह त्यांचे मानधन नियमितपणे देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (२९-०९-२०२०) :** (१) हे अंशतः खरे आहे.

अंगणवाडी सेविका व मदतनिस यांचे मानधन शासनाकडून अनुदान प्राप्त होताच अदा करण्यात येते.माहे एप्रिल २०२० चे मानधन १९ जून रोजी व माहे मे २०२० चे मानधन २२ जून रोजी अदा करण्यात आले आहे. तसेच माहे जून २०२० ची मानधनाची देयके कोषागार कार्यालयात सादर करण्यात आली आहेत. दि.१६ जुलै २०२० पर्यंत जून २०२० चे मानधन अदा करण्यात येईल.

(२) पोषण आहार पुरवठ्यासाठी माहे मार्च, २०२० अखेर अनुदान कमी प्राप्त झाल्यामुळे सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाची आर्थिक तरतुदीअभावी रुपये १९५ कोटीची देयके प्रलंबित होती. तथापि, त्यासाठी माहे फेब्रुवारी,२०२० अखेर पर्यंतची रुपये १४० कोटीची प्रलंबित देयके माहे एप्रिल, मे २०२० मध्ये निधी उपलब्ध करून दिलेला आहे. तसेच उर्वरित प्रलंबित देयकांसाठी ५५ कोटीची देयके मंजूरीसाठी पुरवणी मागणी तयार करण्यात आलेली आहे.पुरवणी मागणी प्राप्त होताच संपूर्ण देयके अदा करण्यात येतील.

(३) अंगणवाडी सेविका व मदतनिस यांना कोरोना विषाणूचा संसर्ग रोखण्यासंदर्भात काम करण्यासाठी सुरक्षा साधने उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही जिल्हा स्तरावर आरोग्य विभागाकडून करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बाळगंगा प्रकल्पबाधित (ता.पेण, जि.रायगड) शेतकऱ्यांचे पुनर्वसन करणेबाबत

(४२) १९५५ (०३-०६-२०२०). श्री.रविशेठ पाटील (पेण) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बाळगंगा (ता.पेण, जि.रायगड) येथे सन २०१०-२०११ मध्ये सुरु करण्यात आलेल्या प्रकल्पासाठी शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादीत करूनही त्यांचे पुनर्वसन व समस्यांचे निराकरण केलेले नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुनर्वसन व इतर मागण्यांसाठी प्रकल्पबाधितांनी ज्यामध्ये आदिवासी महिलांसहित अन्य शेतकऱ्यांनी आंदोलन केले त्यांच्यावर पोलिसांनी गुन्हे दाखल केले असल्याने त्यांच्यावरील गुन्हे नाणार प्रकल्प-रत्नागिरी, भिमा-कोरगाव व मराठा आरक्षण यांच्या धर्तीवर मागे घेवून पुनर्वसन व इतर मागण्या पूर्ण करण्याबाबतचे निवेदन बाळगंगा धरण संघर्ष व पुनर्वसन समिती, रायगड यांनी मा.मुख्यमंत्री यांना दिनांक ५ डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास दिलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर निवेदनावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (०७-०९-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

बाळगंगा नदी प्रकल्प ता.पेण (जि.रायगड) प्रकल्पाच्या रु. ५१६.१७ कोटी रकमेच्या पुनर्वसन आराखड्यास महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे अधिनियम १९९९ अन्वये प्राधिकरणाच्या दि.०४/०५/२०११ रोजीच्या १२ व्या बैठकीस मंजूरी देण्यात आली आहे.

प्रकल्पबाधितांचे पुनर्वसन ५ खाजगी जमीनीत व २ शासकीय जमीनीत प्रस्तावित असून पुनर्वसनासाठीच्या खाजगी जमीनीस एकूण ५ निवाडे सन २०१५ मध्ये महसूल विभागामार्फत जाहीर करण्यात आले असून संपूर्ण मोबदला रक्कम महसूल विभागाकडे वर्ग करण्यात आली आहे. त्यानुसार मोबदला वितरणाची कार्यवाही महसूल विभागामार्फत प्रगतीपथावर आहे.

(२) हे खरे आहे.

- (३) सदरहू निवेदनाच्या अनुषंगाने महसुल व गृह विभागामार्फत कार्यवाही सुरु आहे.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमळनेर (ता.अमळनेर, जि.जळगाव) येथील पांझरा-माळण नदीजोड प्रकल्पाबाबत

(४३) १०७९२ (०३-०६-२०२०). श्री.अनिल पाटील (अमळनेर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अमळनेर (ता.अमळनेर, जि.जळगाव) येथील पांझरा-माळण नदीजोड प्रकल्पासाठी आवश्यक असणारे सर्वेक्षण पूर्ण झाले असून याबाबतचा अहवाल शासनाकडे प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास,सदर कामाचा प्राथमिक सर्वेक्षण अहवाल व द्वितीय सुधारीत अहवाल तसेच पाटबंधारे उपविभाग यांनी दिलेल्या सुचनेनुसार तांत्रिकदृष्ट्या अंतिम अहवाल (संकलन व अंदाजपत्रक) मंजूरीसाठी शासनाकडे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, सदरहू कामाच्या संकलन व अंदाजपत्रकास मंजूरी मिळण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (२४-०९-२०२०) : (१) नाही.

पांझरा नदीचे पाणी माळण नदीखोरे मध्ये वळविण्यास्तव आवश्यक सर्वेक्षण आणि पाणी उपलब्धता प्रमाणपत्र प्रस्ताव तयार करण्याची कार्यवाही क्षेत्रीय स्तरावर प्रगतीत आहे. सदर प्रस्ताव मुख्य अभियंता, जलविज्ञान प्रकल्प, नाशिक यांना पाणी उपलब्धता प्रमाणपत्र मिळणेसाठी पाठविण्यात येईल. सदर पाणी उपलब्धता प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतर सविस्तर सर्वेक्षण करून अंदाजपत्रक शासनास मंजूरीसाठी प्राप्त होणे अपेक्षित आहे.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्रासाठी गठीत करण्यात आलेल्या

विकास मंडळांना मुदतवाढ देण्याबाबत

(४४) ११३३५ (१०-०८-२०२०). श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.सुभाष धोटे (राजुरा) : सन्माननीय उप मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्याचा प्रादेशिक असमतोल दूर करण्याच्या उद्देशाने विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्रासाठी गठीत करण्यात आलेल्या विकास मंडळांची मुदत दिनांक ३० एप्रिल, २०२० रोजी वा त्यासुमारास संपुष्टात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यातील विविध विभागांना, राज्य शासनाच्या विभागातील निधीचे समन्यायी वाटप व्हावे, यासाठी निर्देश देण्याचे अधिकार मा.राज्यापालांना भारतीय घटनेच्या ३७१ (२) अन्वये देण्यात आलेले आहेत व या अधिकाराच्या अंमलबजावण्यासाठी निर्माण केलेली व्यवस्था म्हणजे विकास मंडळे असून राज्य शासनाने या मंडळांना मुदतवाढ न दिल्यामुळे घटनादत्त तरतुदीची व मा. राज्यापालांच्या घटनादत्त अधिकारांचे उल्लंघन होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, प्रादेशिक असमतोल दूर करण्याचे उद्दिष्ट अद्यापही राज्य गाठू शकले नसल्याने या मंडळांना मुदतवाढ देण्याविषयी विधानसभा विरोधी पक्षनेता यांनी मा.मुख्यमंत्री यांना दिनांक २४ एप्रिल, २०२० रोजी वा त्या सुमारास निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार विकास मंडळाना मुदत वाढ देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अजित पवार (०१-१०-२०२०) : (१) होय. हे खरे आहे.

- (२) विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळांना मुदतवाढ देण्याबाबत यापूर्वीचे प्रसंगी राज्य शासनाच्या शिफारशीसह मा. राज्यपाल महोदयांकडून केंद्र शासनामार्फत प्रस्ताव मा.राष्ट्रपती महोदयांकडे अंतिम निर्णयाकरिता सादर केला गेला होता. मा.राष्ट्रपती महोदयांकडून सांविधानिक आदेश निर्गमित करण्यात आल्यानंतर मा. राज्यपाल महोदयांकडून विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळांना वेळोवेळी मुदतवाढ दिली गेली आहे.
- (३) विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळांना मुदतवाढ देण्यासंदर्भात मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा यांचे दिनांक २४ एप्रिल, २०२० रोजीचे मा. मुख्यमंत्री महोदयांना लिहिलेले पत्र अद्यापपावेतो नियोजन विभागाकडे प्राप्त झालेले नाही.
- (४) व (५) विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र या तिन्ही विकास मंडळांचे पुनर्गठन करण्याबाबतचा प्रस्ताव सध्या राज्य शासनाच्या विचाराधीन आहे.

सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत कार्यरत असलेल्या बंधपत्रित अधिपरिचारिकांच्या मानधनात करण्यात आलेली कपात रद्द करणेबाबत

- (४५) ११३६२ (१०-०७-२०२०). श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.सुधीर मुनगंटीवार

(बल्लारपूर), डॉ.राहूल आहेर (चांदवड), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत कार्यरत असलेल्या बंधपत्रित अधिपरिचारीकांचे मानधन विभागाच्या दिनांक २९ एप्रिल २०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दरमहा रुपये २५,०००/- इतके निश्चित करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नियमित अधिपरिचारीकांइतकेच काम करत असताना व समान कामासाठी समान वेतन अभिप्रेत असताना तसेच कोरोना आजार विरुद्धाच्या लढ्यात शासनाला महत्त्वपूर्ण योगदान देणाऱ्या या अधिपरिचारीकांचे मानधन वरीलप्रमाणे निश्चित केल्यामुळे त्यांना यापूर्वी देण्यात येत असलेल्या मानधनाच्या निम्मे मानधन देण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, बंधपत्रित अधिपरिचारीकांच्या दिनांक २२ सप्टेंबर २०१९ रोजी झालेल्या विशेष लेखी परीक्षेचा निकाल दिनांक २६ डिसेंबर २०१९ रोजी लागूनही उत्तीर्ण उमेदवारांना अद्यापही नियमित अधिपरिचारीका म्हणून नियुक्त्या देण्यात आलेल्या नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत विरोधी पक्षनेता, विधानसभा यांनी आरोग्य मंत्री यांना दिनांक ४ मे, २०२० रोजी वा त्यासुमारास पत्र पाठवून उपरोक्त शासन निर्णय रद्द करून बंधपत्रित अधिपरिचारीकांना पूर्वीप्रमाणेच मानधन मिळण्याबाबत तसेच विशेष लेखी परीक्षेत उत्तीर्ण अधिपरिचारीकांना नियमित सेवेची नियुक्तीपत्रे देण्याबाबत विनंती केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, त्यानुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे (१४-०९-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे. कंत्राटी/बंधपत्रित अधिपरिचारीकांना रू.२५,०००/-मानधन देण्यात येते.

(३) हे अंशतः खरे आहे.

(४) हे खरे आहे.

(५) बंधपत्रित अधिपरिचारीका यांचे मानधन दि.२९.०(४)२०२० च्या शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आलेले आहे. त्यापूर्वी त्यांचे मानधन कोणत्याही शासन आदेशान्वये निश्चित करण्यात आले नव्हते. त्यांना नियमित अधिपरिचारीकांप्रमाणे एक महिन्याच्या वेतनाइतके मानधन देण्यात येत होते. वित्त विभागाच्या दि. २९ जानेवारी २०२० च्या परिपत्रकानुसार नियमित नसलेल्या कर्मचाऱ्यांना वेतनाप्रमाणे मानधन देणे अनुज्ञेय नाही.या विभागाच्या शा.नि. पदनि -२०१८/ प्र.क्र.३२८/ आरोग्य-३ दि. १७ मार्च २०२० नुसार कंत्राटी सेवेतील अधिपरिचारीकांचे मानधन किमान वेतन कायदयानुसार निश्चित केले आहे. त्याआधारे बंधपत्रित अधिपरिचारीकांना रू.२५,०००/- मानधन निश्चित करण्यात आले आहे. दि.२४ ऑगस्ट, २०२० च्या शासननिर्णयानुसार बंधपत्रित अधिपरिचारीका हे संबोधन रद्द करण्यात आले आहे व त्याऐवजी कंत्राटी अधिपरिचारीका हे नामाभिधान करण्यात आले आहे.

विशेष लेखी परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या अधिपरिचारीकांच्या सेवाकालावधीची पडताळणी करून त्यानुसार सेवानियमन कार्यवाही आरोग्य सेवा आयुक्तालय स्तरावर सुरु आहे.

(६) विलंब झालेला नाही.

मुंबई व कोकणातील भजन, कीर्तन व दशावतार कलाकारांना मदत मिळणेबाबत

(४६) ११४०४ (०९-०९-२०२०). श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईसह कोकणातील अनेक कलाकार हे भजन, कीर्तन, दशावतार अशा अनेक कला जोपासून त्यातून मिळणा-या मानधनातून आपला उदरनिर्वाह करित असून कोकणातील जवळपास ८० टक्के भजन आणि दशावतारी कलाकार हे आपल्या कलेवर अवलंबून असतात असे असताना कोरोना विषाणूमुळे शेतकरी, मच्छीमार, बागायतदार यानां जशी नुकसानाची झळ पोहचली आहे तशीच झळ या कलावंतानां देखील पोहचली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास,जानेवारी, फेब्रुवारी, मार्च, एप्रिल व मे या पाच महिन्यात सार्वजनिक कार्यक्रमांचे प्रमाण जास्त असल्याने या पाच महिन्यात होणा-या कार्यक्रमांमुळे या कलाकारांना मिळणा-या मानधनात भर पडत असते तथापि सध्याच्या परिस्थितीत मानधनावर आपला उदरनिर्वाह करणा-या कलाकारांवर उपासमारीची वेळ आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच, या कलाकारांना पुढे मे महिन्यानंतर गणेश चतुर्थीपर्यंत कला सादर करण्याची संधी देखील मिळणार नाही,हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मुंबई, कोकण येथील भजन, कीर्तन, दशावतार अशा कलाकारांना शासनस्तरावरून मदत मिळणेबाबत मा. मुख्यमंत्री यानां लोकप्रतिनिधिनी दिनांक १४ एप्रिल रोजी निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अमित विलासराव देशमुख (०९-१०-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) जानेवारी, फेब्रुवारी, मार्च, एप्रिल व मे या पाच महिन्यात सार्वजनिक कार्यक्रमांचे प्रमाण जास्त असल्याने या पाच महिन्यात होणा-या कार्यक्रमांमुळे या कलाकारांना मिळणा-या मानधनात / उत्पन्नात भर पडत असते. तथापि, कोरोना विषाणू (Covid १९) च्या प्रादुर्भावामुळे उदभवलेली अनिश्चिततेची परिस्थिती विचारात घेता, सदर सांस्कृतिक कार्यक्रम नजीकच्या काळात आयोजित करणे शक्य होणार नाही.

(४) व (५) सदरील निवेदन मा. मुख्यमंत्री सचिवालय टपाल कक्षामध्ये आढळून आलेले नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात नुकत्याच पार पडलेल्या राज्य लोकसेवा आयोगातील
परीक्षांमध्ये अनाथ मुलांचे आरक्षण डावलल्याबाबत

(४७) ११५१९ (०८-०९-२०२०). अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.संजय केळकर (ठाणे), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अनाथ मुलांना शिक्षण आणि शासकीय नोकरीत एक टक्का आरक्षण असतानाही नुकत्याच झालेल्या राज्य लोकसेवा आयोगातील परीक्षांमध्ये या प्रवर्गाचे आरक्षण डावलले असल्याचे माहे जून, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय ,
- (२) असल्यास, नुकत्याच लागलेल्या राज्य लोकसेवा आयोगाच्या निकालावरून अनाथ मुलांसाठी असलेली राखीव पदे रद्द करून ती अन्य प्रवर्गाला दिली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यानुसार राज्य लोकसेवा आयोगातील परीक्षांमध्ये अनाथ मुलांचे आरक्षण डावलून ते इतर प्रवर्गाला बहाल करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (०८-१०-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

राज्यसेवा परीक्षा-२०१९ संदर्भात शासनाकडून प्राप्त मागणीनुसार अनाथ प्रवर्गासाठी समांतर आरक्षणांतर्गत आरक्षित २ पदे परीक्षेच्या जाहिरातीत नमूद करण्यात आली होती व समांतर आरक्षित पदांसाठी लोक सेवा आयोगाकडून अवलंबिल्या जाणा-या पध्दतीनुसारच या पदांसाठीचीही निवडप्रक्रीया पूर्ण करण्यात आली आहे.

(२) नाही, अनाथांसाठी राखीव असलेली पदे रद्द करण्यात आली नसून, शासन निर्णय महिला व बाल विकास विभाग क्र. अमुजा-२०११/प्र.क्र.२१२/का.३, दिनांक ०२ एप्रिल, २०१८ मधील नियम क्रमांक ७) मधील तरतूदीनुसार संबंधित आरक्षणाचा अनुशेष पुढे न ओढता खुल्या प्रवर्गातून गुणवत्तेनुसार इतर उमेदवारांची शिफारस करणत आली आहे.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राहाता (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील निळवंडे धरणाला निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(४८) ११७६० (१०-०८-२०२०). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राहाता (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील निळवंडे धरण कालव्याच्या साठा कामासाठी अर्थसंकल्पात केवळ १०५ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असून कालव्याची कामे पूर्ण होण्यास हा निधी पुरेसा नसल्याचे माहे मार्च, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, निळवंडे उजवा कालव्यासाठी यापूर्वी नाबार्डच्या ७० कोटी रुपयांच्या कर्जासह २७५ कोटी रुपयांचा निधी उपलब्ध करून दिला असून त्यासाठी केंद्र सरकारचेही सहकार्य मिळाल्याने निळवंडे धरणाचे काम पूर्ण झाले तथापि राज्याच्या निधी अभावी प्रलंबित कालव्यांची कामे पूर्ण न झाल्याने लाभक्षेत्राला सिंचनासाठी, पिण्यासाठी अद्यापही पाण्याची प्रतीक्षा करावी लागत असल्याचे संघर्ष समितीने आपल्या पत्रात नमूद केले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तत्कालीन मुख्यमंत्री व तेथील लोकप्रतिनिधींनी कालव्याच्या कामातील सर्व अडथळे दूर करून कालव्याच्या कामाना सुरुवात केली व त्यासाठी निधीची तरतूद केली, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, निळवंडे धरणातील प्रलंबित कालव्यांची कामे पूर्ण करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (०३-०९-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे,

निळवंडे प्रकल्पासाठी सन २०२०-२१ मध्ये अर्थसंकल्पात शासन अंशदानातून रु.१०५.०० कोटी व नाबार्ड कर्ज सहाय्यातून रु.७०.०० कोटी अशी एकूण १७५ कोटी निधीची तरतूद करण्यात आलेली आहे. तसेच सन २०१९-२० मधील शिल्लक निधी रु.८.८३ कोटी इतका असून सन २०२०-२१ मध्ये एकूण रु.१८३.८३ कोटी निधी उपलब्ध होऊ शकेल.

(२) निळवंडे प्रकल्पाला तातडीने ११०० कोटी रुपयांची तरतूद करणे बाबत तसेच पिण्याच्या पाण्याचे आरक्षण या धरणावर टाकावे याकरीता निळवंडे कालवा कृती समितीचे दि. १४/०७/२०२० रोजीचे निवेदन प्राप्त झाले आहे.

(३) तत्कालीन मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी दि.०६/०६/२०१९ रोजी लोकप्रतिनिधींसह प्रकल्पाच्या कामासंदर्भात बैठक घेऊन अकोले तालुक्यातील प्रकल्पग्रस्तांच्या विरोधामुळे बंद असलेली कालवा कामे पोलीस बंदोबस्तात सुरू करण्याचे निर्देश दिले होते. त्यानुसार कालवा कामे प्रगतीपथावर आहेत. या प्रकल्पास सन २०१९-२० मध्ये रु. २७५.९९ कोटी (रुपये ८०.१४ कोटी मूळ तरतूद + रुपये १९५.८५ कोटी पुरवणी मागणी) इतक्या रकमेची तरतूद करण्यात आली होती.

(४) निळवंडे धरणाच्या उजवा कालवा कि.मी. १ ते ४० व डावा कालवा कि.मी. ० ते ३ साठी नाबार्ड कडून रु.१८९.३५ कोटी कर्ज सहाय्य मंजूर असून सन २०२०-२१ मध्ये नाबार्ड अर्थसहाय्यातून रु.७०.०० कोटी , मागील वर्षातील शिल्लक रु.८.८३ कोटी, अर्थसंकल्पीय तरतूद रु.१०५.०० कोटी असा एकूण १८३.८३ कोटी रुपये निधी उपलब्ध होऊ शकेल. सदर निधीतून कालव्यांची कामे प्रगतीपथावर आहेत. कालव्यांच्या उर्वरित कामांसाठी नाबार्ड-२६ अंतर्गत रु. ७८०.६३ कोटी कर्ज सहाय्याचा प्रस्ताव मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, नागपूर यांनी शासनास दिनां १७/०८/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये सादर केला आहे. त्यावर कार्यवाही सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती जिल्ह्यातील आदिवासी बहुल भागामधील गडगा प्रकल्पामध्ये काम सुरु असताना कामावरील मजूराचा झालेला संशयास्पद मृत्यू

(४९) १२१८९ (११-०९-२०२०). श्री.रवि राणा (बडनेरा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्ह्यातील आदिवासी बहुल भागामधील गडगा प्रकल्पामध्ये काम सुरु असताना कामावरील मजूर यांचा दिनांक २४ जून, २०२० रोजी संशयास्पद मृत्यू झाला असल्याने नागरिकांच्या तक्रारीवरून युवा स्वाभिमान पार्टीचे पदाधिकाऱ्यांकडून याप्रकरणी सी.बी.आय चौकशी करून संगनमत असलेले कंत्राटदार व अधिकारी अभियंता यांचेवर सदोष मानव हत्येचा गुन्हा दाखल करण्याबाबत व या बांधकाम प्रकल्पामध्ये झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत वरिष्ठ स्तरावर चौकशी करण्यासाठी दिनांक २७ जून, २०२० रोजी वा त्यासुमारास सहायक जिल्हाधिकारी तथा प्रकल्प अधिकारी धारणी, जि.अमरावती यांचेकडे निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या निवेदनानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (०८-१०-२०२०) : (१) होय. उपविभागीय अधिकारी (राजस्व), धारणी यांना दि.३०/०६/२०२० चे निवेदन प्राप्त झाले आहे. सदर निवेदन सहाय्यक जिल्हाधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी, धारणी यांचेमार्फत दि.०७/०७/२०२० च्या पत्रान्वये सहा. अभियंता श्रेणी-१, लघु पाटबंधारे उपविभाग, धारणी यांना दि.२१/०७/२०२० रोजी प्राप्त झाले.

(२) कंत्राटदाराकडून पोलीस स्टेशन धारणी यांना कळविण्यात येऊन पंचनामा करण्यात आला आहे. सी आर पी सी कलम १४७ अंतर्गत मृत्युची नोंद घेण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नेर धायना (ता.तेल्हारा, जि.अकोला) या सिंचन प्रकल्पात झालेला गैरव्यवहार

(५०) १३१८६ (१०-०८-२०२०). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नेर धायना (ता.तेल्हारा, जि.अकोला) या सिंचन प्रकल्पास माहे ऑक्टोबर, २००८ मध्ये १८१ कोटी १९ लाख रुपयांच्या अंदाजित खर्चास प्रशासकीय मान्यता दिल्यानंतर माहे फेब्रुवारी, २००९ मध्ये वा त्यादरम्यान जाहिरात प्रसिद्ध करून निविदा मागविण्यात आल्या होत्या, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास,सदरहू प्रकल्प उभारण्यात येणारा परिसर खारपाणपट्टा असल्याने अशा भागात सिंचन करता येत नाही व या संपूर्ण भागात पाणी अडवण्याची नैसर्गिक संरचना नसते अशा परिसरात सिंचन केल्यास दोन ते तीन वर्षात जमिनीतील क्षार वर येऊन जमीन खराब होते असे असतानाही हा सिंचन प्रकल्प उभारणीचा निर्णय विदर्भ सिंचन विकास महामंडळाने घेतला, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर ठिकाणी प्रकल्प उभारणीसाठी विशिष्ट स्वरूपाच्या आराखड्याची आवश्यकता होती मात्र विदर्भ सिंचन विकास महामंडळाने आपल्या मर्जीतील विशिष्ट कंत्राटदारांना काम मिळावे म्हणून निकष बदलले तसेच खारपाणपट्ट्यातील सिंचन प्रकल्प उभारणीसाठी विशिष्ट प्रकारचा अनुभव म्हणजेच एम.एस. पाईप्स आणि रायझिंग मेनचा अनुभव अपेक्षित असून अनुभव प्रमाणपत्र पाच वर्षांमधील असणे आवश्यक असताना मेसर्स एम.एस.एस इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेड आणि कन्स्ट्रक्शन प्रायव्हेट लिमिटेड या संयुक्त भागीदारीतील कंपनीला अयोग्य व जुन्या अनुभव प्रमाणपत्राच्या आधारावर हे कंत्राट देण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, विदर्भ सिंचन विकास महामंडळाच्या गैरकारभारामुळे नेर धायना प्रकल्पात कोट्यवधीचा गैरव्यवहार झाल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील (२५-०९-२०२०) : (१) होय, पुर्णा बॅरेज-२ (नेरधामणा) ता.तेल्हारा जि.अकोला या प्रकल्पास दि.२४/१०/ २००८ रोजी रु.१८१.९९ कोटीस प्र.मा. मिळाली असून निविदा प्रक्रियेअंती दि.२/३/२००९ रोजी कार्यारंभ आदेश देण्यात आले आहेत.

- (२) नाही, नेरधामणा प्रकल्पाच्या परिसरामध्ये सिंचनाची सुविधा उपलब्ध होणार आहे. जमीनीच्या पृष्ठाभागावरील जल सिंचनामुळे जमिन क्षारयुक्त होण्याचा प्रश्न उदभवत नाही.
- (३) याबाबत लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग पोलीस ठाणे, सिव्हील लाईन, अकोला मार्फत चौकशी सुरू असून संबंधितांवर FIR क्र. ००४७/२०२० दिं.१२/०२/२०२० अन्वये तीन अधिका-यांवर व संबंधित कंत्राटदारांवर गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत. नमुद प्रकल्पाच्या ए.सी.बी. मार्फतचे प्राथमिक चौकशीअंती असे निष्पन्न झाले आहे की, कंत्राटदार यांनी बनावट वर्क डन प्रमाणपत्र तयार करून ते पुर्व अर्हता प्रपत्रासोबत सादर केले. त्या बनावट प्रमाणपत्राचे आधारे कंत्राटदार यांना नमुद प्रकल्पातील कंत्राट मिळालेले आहे. हे बनावट प्रमाणपत्र कंत्राटदाराने पुर्व अर्हता प्रपत्रासोबत कार्यकारी अभियंता यांचे कार्यालयात सादर केले होते. प्री बिड कॉन्फरन्सच्या वेळी कार्यकारी अभियंता यांनी सर्व कंत्राटदाराने सादर केलेल्या कागदपत्रांची छाननी करून कंत्राटदाराने काम केल्याचे मागील पाच वर्षांचे वर्षनिहाय तक्ते तयार केले. तसेच सर्व कंत्राटदारांची बिड क्षमता तपासणी केली आणि तसा अहवाल तयार करून तो पुर्व अर्हता समितीपुढे ठेवला. पुर्व अर्हता समितीतील अध्यक्ष आणि सर्व सदस्य यांनी कार्यकारी अभियंता तथा पुर्व अर्हता समिती सदस्य सचिव यांनी सादर केलेला पुर्व अर्हता अहवाल आणि त्या सोबतचे सर्व कंत्राटदार यांचे वर्षनिहाय काम केल्याचे तक्ते यावरून कंत्राटदारांना पुर्व अर्हता निश्चित केली गेली. यावरून सदर प्रक्रियेमध्ये तत्कालीन कार्यकारी अभियंता यांनी कोणतीही कागदपत्रांची छाननी न करता कंत्राटदाराने सादर केलेल्या कागदपत्र खरे आहे असे ग्राह्य धरून त्या प्रमाणे वर्षनिहाय कामाचे तक्ते तयार केले असल्याचे चौकशीत निष्पन्न झाले आहे.

वि.स. १४ (43)

(४) याबाबत लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागामार्फत चौकशी सुरु आहे.

(५) या प्रकल्पाची चौकशी पोलीस महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाचे निर्देशानुसार लाचलुचपत विभाग पोलीस ठाणे, सिव्हील लाईन, अकोला मार्फत सुरु असून FIR क्र. ००४७/२०२० दि.१२/०२/२०२० अन्वये तीन अधिका-यांवर व संबंधित कंत्राटदारांवर गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :

मुंबई.

राजेन्द्र भागवत

सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर

मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.